

Naročnina mesečno
25 Din, za izuzem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loetno 96 Din, za
izuzemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2059

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

Nov davčni zakon

Meseca novembra lanskega leta je finančni minister predložil skupščini celo vrsto spremenjvalnih predlogov raznih davčnih zakonov. Po dolgotrajni debati v finančnem odboru je le-ta predložil skupščini v deloma spremenjeni obliki vse te predloge in jih je skupščina odobrila. Sedaj odobreni novi davčni zakoni se nanašajo na neposredne davke, takse in trošarine. V naslednjem navajamo najvažnejše določbe novih davčnih zakonov:

Pri neposrednih davčninah se davčne stopnje niso spremenile, pač pa vsebujejo nova določila odredbe, ki naj povečajo dotok dohodkov in korigirajo načelo samoobdaje, ki je veljalo doslej pri pridobitni. Davčna osnova za pridobitno se bo odslej ugotavljala po bilancah iz knjig, katere morajo ta podjetja voditi. Toda določene so minimalne stopnje za davčno osnovo vseh obvezancev pridobitne. Poleg tega se uvaža ocena pridobitne po znanjih znakih (na podlagi najemnin za stanovanje obvezancev ter najemnine za lokal). Za one obvezance, ki imajo otroke, se primerno zmanjša ugotovljena najemnina. Možno pa je tudi, da reklamacijski odbor določi nižjo davčno osnovo pod minimum, če obvezanec dokaže, da dohodki ne prekašajo določenega najmanjšega zneska.

Za male obrtnike je uvedeno pavšaliranje in plačajo 120 Din, za vsakega pomočnika pa 60 Din letno. Obvezanci po tretji skupini čl. 42, torej osebe, ki so samostojno drugim na službo (torej ne v službenem razmerju) za odškodnino z izključno ali pretežno uporabo lastne ali telesne moči, plačajo letno 80 Din, za vsakega pomočnika pa 40 Din. Ta določila veljajo za kraje do 10.000 prebivalcev. V krajih od 10.000 do 20.000 prebivalcev se poveča davek za 25%, v krajih od 20.000 do 50.000 prebivalcev za 50%, v krajih nad 50.000 prebivalcev za 75%. Avto-taksi plačajo 50% omenjenih vsot več.

Za združništvo je važno naslednje določilo: Zadrage nimajo pravice na oprostitev, če delajo z nečlani. Vsako prekrščenje predpisov v teh taksah kot tudi prodaja luksuznih predmetov iz seznama, ki ga bo napravil kmetijski minister v sporazumu s finančnim ministrom, in prodaja alkoholnih pijač imajo za posledico trajno izgubo davčne oprostitve.

Nova so določila, ki imajo namen, preprečiti davčne utaje. Če imajo davčni organi povod za sumnja, da je namenoma zmanjšani čisti dohodek podjetja, se vseeno vračunajo v podlagi tudi taki izdatki, pri katerih obstoja sum utaje. Nadalje se ne morejo odbiti ob ugotavljanju davčne osnove izdatki za obresti in izjemnim upnikom za katerekoli vrste kreditov itd. Tudi je ugotovljen minimalni osnovni davek pri podjetjih, ki so obvezana na javno polaganje računov. Ta davek znaša večinoma 2% vloženega kapitala brutto prometa itd. Uveden bo tudi predlagani 10% davek na dividende.

Nov je davek na dohodek hišne služničadi: 50 Din za vsako osebo. Meseca oktobra je bilo po podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v naši državi hišne služničadi 55.773, od tega v Sloveniji 8160, in je tako ceniti donos v vsej državi na približno 2.8 milj. Din, od tega v Sloveniji 0.4 milj. Din.

Važno je tudi novo določilo, da jamčita mož in žena vzajemno za predpisani in dolžni davek. V zakonu o davku na samsce in davčni oprostitvi oseb z devet in več otroci je davčna prostost omejena sedaj samo na osebe, katerih davki vseh vrst ne presegajo 500 Din in čegar najmlajši otrok ni starejši kot 14 let.

Prevalitev davka na poslovni promet na kupca je postala po novih določbah obvezna. Nadalje se morajo prijaviti vse tihe rezerve, pri katerih znaša davek 6% in brez doklad.

Dolžni davki do konca leta 1932 se bodo lahko plačali v teku enajst let, počenši z letom 1934. Če je dolg dvakraten ali večji kot znesek enoletnega predpisa, se plača v enajstih letih, če znaša dolg 9 petin enoletnega predpisa, v 10 letih itd., če znaša 1 petino, v dveh letih, če pa je manjši kot 1 petina, pa dospe v plačilo leta 1934.

Kakor vidimo, imajo ta določila namen, predvsem zajeti bolj točno one dohodke, od katerih bi bilo plačevati davek.

Med trošarinami se poveča trošarina na kavo od 4 na 8 Din. Nadalje se uvede trošarina 1 Din na plinsko olje ter trošarina 2 Din (za kg) za olja in masti za mažo. Trošarina na les, kakor je bila prvotno predlagana, se ne bo uvedla, kakor tudi ne nameravana trošarina na opeko. Pač pa se bo zato uvedla taksa za odobritve zgradb vseh vrst, in sicer pri proračunski vsoti do 50.000 Din 0.5%, nad 50.000 Din do 200.000 Din 1% in nad 200.000 Din 1.5%.

S tem prehajamo na takse, kjer so večinoma povečane sedanje postavke. Tako se bo taksa na oglaševanje povečala od dosedanjih 0.50 Din do 5 Din po velikosti na 2 do 80 Din, nadalje za razne reklamne objave itd. od 40 do 150 Din na 60 do 500 Din. Zvišane so tudi nekatere takse pri menicah v svoječasno predlagani višini.

V vsakdanjem prometu se bo poznalo, da je povečana taksa na račune. Doslej je znašala 0.25 Din, odslej pa bo znašala 0.50 Din za vsoto do 100 Din, za vsoto nad 100 Din pa 1 Din. Ta računski kolek se bo moral plačati za vsak račun od 20 Din dalje. Izdajanje računov je obvezno in poleg tega morajo biti računni na monopolnem obrazcu. Nadalje so povečane takse za prevode od 20 na 40, ozir. od 40 na 60 Din itd.

Na novo se uvaža taksa na avtobusne voznice v znesku 15%. Obenem pa so povišane takse za prevoz potnikov na železnicah od 15% na 20% vrednosti potniške vozovnice, pri ladjah in tramvajih od 10% na 15%, za prenos prtljage in blaga od 10% na 15% ter za rečne prevoze, če se dajo v zakup, od 15% na 20% vrednosti zakupnine. Za tramvaje je dana ugodnost s tem, da se ta taksa lahko odredi pavšalno.

Povečane so takse za vpis plovilnih objektov v državni register in končno je reformirana šolnina. Šolnine so se doslej odmerjale po tem, koliko plačujejo roditelji dotičnega učenca ali

Krvava politična kriza v Franciji

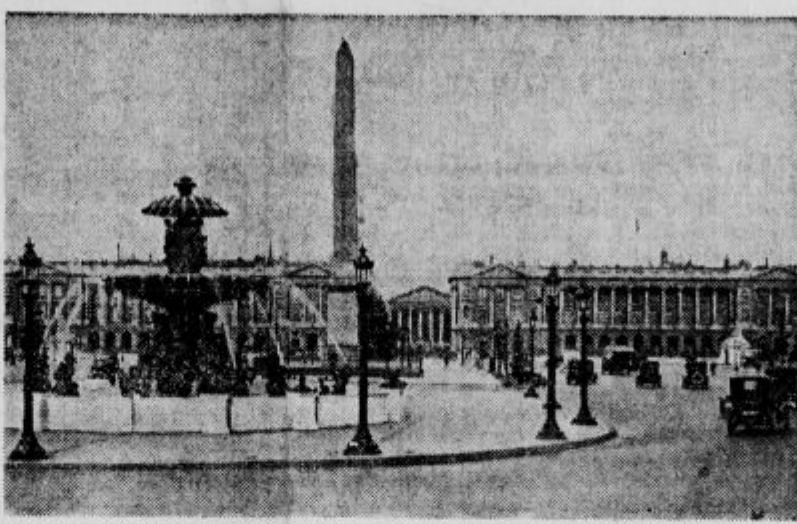
Daladier strmoglavljen

Padec vlade je mnoge stal življenje, na stotine jih je ranjenih, Francija drhti od razburjenja

Pariz, 7. febr. AA. Predsednik vlade g. Daladier je odšel ob 13.30 v avdijenco k predsedniku republike. Ko se je ob 13.45 vrnil iz Elizeja, je izjavil, da je vlada dala ostavko. Pred avdijenco je g. Daladier konferiral z gg. Bouissonom, Herriotom, Blumom in Proissardom. Ob 14 je izdal tole poročilo za liste: Vlada, ki je odgovorna za red in mir v državi, noče ohraniti reda z izrednimi ukrepi, ki bi mogli povzročiti novo prelivanje krvi. Prav tako noče poslati vojske nad demonstrante. Zato je vlada izročila g. predsedniku republike svojo ostavko.

Predsednik republike g. Albert Lebrun je sprejel ostavko kabineta g. Daladierja in takoj nato ponudil telefonsko mandat za novo vlado bivšemu predsedniku republike Doumergu, ki je odgovoril, da ponudbe iz istih razlogov, iz katerih je bil prisiljen odkloniti že prej mu ponujen mandat pri prejšnji ministrski krizi, ne more sprejeti. Toda po novem daljšem razgovoru, ki ga je imel po telefonu predsednik republike z Doumergom, in na vsestranski pritisk njegovih neštevilnih političnih prijateljev se je bivši predsednik republike odločil, da kljub svoji starosti prevzame breme za sestavo nove vlade, ker se noče odtegniti dolžnosti, da služi svoji domovini do kraja. Doumergue se bo jutri pripeljal v Pariz ter začel posvetovanja za sestavo velike vlade narodne edinstva.

Pariz, 7. febr. T. Listi priobčenejo danes razloge, zaradi katerih Doumergue sprva ni hotel sprejeti mandata za sestavo nove vlade.

Place de la Concorde — Trg edinstva, kjer se je vršila glavna bitka

Vzrok, ki so ga navajali sprva, da je prestar, ne drži. Pač pa je res, da je Doumergue stalni predsednik republike dva pogoja, ki jih Lebrun ni hotel sprejeti. Prvi pogoj, ki ga je stalni Doumergue je, da se takoj razpusti državni zbor, drugi pa, da se razpišejo nove volitve šele po šestih mesecih. Brez dvoma je Doumergue pri sedanjih drugi ponudbi stalni iste pogoje in ker je Lebrun njemu poveril mandat za novo vlado, je gotovo, da sta tudi oba imenovana pogoja bila sprejeta. Listi in javno mnenje ugibljejo, če si bo nova vlada upala razpustiti parlament, kar bi se zgodilo prvič v zgodovini tretje republike in če si bo upala odlašati z novimi volitvami. Ta novi spor le še bolj potrjuje one številne politike v njihovem mnenju, ki zahtevajo radikalne ustavne reforme.

Krvava bitka na Trgu Edinstva...

Pariz, 7. februarja.

Kar se je včeraj v Parizu dogajalo, to niso bili navadni nemiri, to je bila prava vstaja francoskega naroda, kojega srce je Pariz. Kar pravi Pariz, to je izrečeno v imenu vse Francije in vzklik razjarjene množice, ki je včeraj demonstrirala v glavnem mestu, je ogorčen vzklik cele Francije, ki je včeraj zaklicala krmarmem države: »Stran s korupcijo, doli izkoristevalci države, stran z vlado, nedostojno Francije!« Daladier se je, medtem ko je divjala po ulicah množica, rešil v zbornico z zaupnico, ki so mu jo dali njegovi prijatelji od framsonsko-socialističnega bloka, toda ljudska nevoľja je bila preveč močnega znaka resničnega razpoloženja francoskega naroda, da bi jo bila mogla vlada ignorirati s zaupnico ljudi, proti katerim je bila jeza ljudstva naperjena. Zato smemo trditi s pravico, da je demisijski Daladiera, ki je danes sedela zaupnico, bila izsiljena od naroda. Demonstracije so se razvijale sledeče:

Zamorski polki na straži

Ze v torek popoldne je mesto Pariz izgledalo kakor kraj, na katerem se pripravlja ogromna bitka. Vlada je mobilizirala vso policijo, takozvano mobilno gardo, vse polke republiške garde in se ni sramovala niti tega, da ne bi alarmirala celo polkov senegalskih strelcev in takozvane spahije iz Alžira, ki so bili pripravljeni v svoji garniziji v Fontainebleau, da bi v slučaju potrebe nastopili proti ljudstvu. Policija in republiška garda so zasedle vse strateške točke Pariza, predvsem pa vse ulice okoli poslanske zbornice in posameznih ministrstev. Vrhtega so bili mobilizirani beli polki, ki so v Parizu, ter vsi ognjegasci. Pripravljeni so bili tudi tanki ter bombe, ki povzročajo solzenje. Tudi mitraljeze so bile pripravljene. Močeno barikada avtov, opremljenih z mitraljezi, je ščitila most Concor-

pa učence sam neposrednega davka. Odslej bo znašala za vsak semester na univerzah itd. 200 Din, v srednjih šolah pa bo v prvem in drugem razredu znašala letno 100 Din, v tretjem in četrtem razredu letno 150 Din, v petem in šestem razredu 200 Din, v sedmem in osmem razredu pa letno 250 Din. Slična določila veljajo za učiteljska, trgovske akademije, srednje tehnično šolo, bogoslovja, trgovske šole itd. V zakonu pa je tudi določeno, da se morejo dijaki, ki so z odličnim uspehom zaključili prejšnje šolsko leto, oprostiti šolnine, če davki njih staršev ne prekašajo 500 Din letno, če pa so prejšnje šol. leto zaključili z zelo dobrim uspehom in davek njihov staršev ne prekaša 100 Din, se jim sme dovoliti plačilo polovične takse.

V svojem govoru na seji skupščine 6. t. m. je izjavil finančni minister, da ceni dohodek od zakonskih predlogov o taksah in trošarinah na 180 do 200 milj. Din. Če se prišteje še 1% uslužbenki davek vseh zasebnih in javnih namencev in na pričakovani donos od reforme neposrednih davkov, pridemo do vsote 480 do 500 milj. Din, kar predstavlja efekt omenjenih sprememb v naši davčni zakonodaji. S to vsoto hoče finančni minister nadoknaditi izpad pri trošarinah in taksah ter povečati državne dohodke od neposrednih davkov, da se na ta način vzdrž v proračunu ravnotežje med dohodki in izdatki v proračunskem letu 1934-35.

die, ki vodi v poslansko zbornico. Poslance so spustili v zbornico po stranskem vhodu. Vlada je tudi preskrbela, da bi mogla stopiti v slučaju skrajne potrebe v akcijo letala.

Geslo množice:

„Naskok na parlament“

Okoli 17. ure so se množice začele počasi zbirati. Prvi incident se je zgodil pred palačo Bourbon, kjer zborujejo poslanci. Tam je namreč prišla nekega Španca po imenu Iglesias, pri katerem so

Bojevniki nastopijo: „Na barikade!“

Ob 22 se je formirala 3000 mož broječa kolona bojevnikov popolnoma v vojaškem ustroju z zastavo na čelu. Pomikala se je mirno proti trgu Concorde. Bojevniki so peli marseljsko. Apasi pa so sežigali vse avtomobile, ki so jih srečali po cestah. Eden izmed njih je eksplodiral pred ameriškim poslanstvom na trgu Concorde, tako da je šlo v kose več šip v pritičju. Medtem je ministrstvo mornarice gorelo dalje in požar je posušno razsvetljeval revolucijo množice. Eksplozija je poškodovala tudi šipe na takozvanem Gledališču poslaničkov. Šele ob 22.30 se je posrečilo gasilec pogasiti ogenj v ministrstvu, ki je bilo obdano od gostega oblaka dima. Od druge strani se je bližala palača Bourbon kolona 2000 manifestantov, ki je hotela pred palačo poslancev z ulice Grenelle. Tudi ti so povečini bili bojevniki. Ob 21.30 se je raznesla vest, da je bil ranjen priljubljeni občinski svetnik bojevniki Dupont. Takoj so demonstracije postale še huje. V ulici Rivoli je množica zažgala časopisni kioski in začela graditi barikade z materijalom, pobranim na trgu Sv. Jakoba. Policija in vojska je sicer demonstrante za čas razkropila, toda ti so se zbrali na trgu Sevastopol, kjer so apasi začeli pleniti. Policija in garda sta napravili za silo red in bilo je aretiranih zlasti veliko rojalističnih dijakov, ki so dajali duska svojim čustvom zlasti na ulici Saint Denis in na bulvaru Saint Germain. Sploh so vršili nasilna dejanja rojalisti in komunisti, dočim so bojevniki nastopili mirno in z dostojanstvom.

Množica se med hudim ognjem polasti vseh mostov čez Seino

Višek so dosegle demonstracije ob 23. uri. Kar se je godilo sedaj, je imelo značaj prave revolucije. Povsod so goreli kioski. Ob 23 je razglasil minister za notranje zadeve Frot, da ni resnično, da je bila poklicana na ulico vojska. Pač pa bo vlada primorana pozvati vojaštvo, ako nemiri ne bodo prenehali, ker je policija silno utrujena. Ta razglas pa je ljudstvo še bolj razburil in ob 23. uri so demonstranti začeli naskok proti Elizeju, kjer stanejo predsednik republike. Tu je množico ustavila žandarmerija na konju, ki je ranila 50 ljudi. Garda je otvorila ogenj tudi proti koloni bojevnikov, ki je, kakor smo že omenili, iz ulice Royal prišla na trg Concorde. Bojevniki pa se ognja niso niti najmanj ustrašili. Medtem je ostala množica nasproti policijskim konjem gradila barikade. Večina ljudi je ranjenih v glavo, kar dokazuje, da niso bežali. Policija in garda sta

našli bodalo. Ker mož spada k anarhistični stranki, je upravičena domneva, da je hotel izvršiti atentat. Medtem so se zbirali rojalisti ali takozvani camelots de roi v latinskem kvartirju, bojevniki na trgu pred mestno hišo (Hotel de Ville), takozvani ognjeni križi (croix de feu), ki so bili v vojni odlikovani v okopih samih, pa na trgu Concorde. Policija teh zbiranj ni mogla preprečiti. Ob 17 je prisel pred zbornico novi policijski prefekt Bonnetoy-Sibour, da osebno vodi obrambo. Okoli poslanske zbornice so videli tudi 10 avtov 182. topniškega polka z mitraljezi in infanterijo. Rojalisti so prepevali marseljezo, komunisti pa, ki so tudi ta dan mobilizirali vse svoje sile, internacionalo. Med množico je bilo videti tudi skupino pariških občinskih svetnikov opozicije, ki so bili vsi kakor za časa velike revolucije, opasani s tricoloro. Pred ministrstvom notranjih zadev na trgu Beauvau, ki je bil zaseden od vojske, so stali pripravljeni tudi ognjegasci. Resni incidenti so se začeli ob 18 na trgu Concorde, kjer so demonstranti metali na kup različne predmete, da ovirajo policijska in vojaška vozila. Republiška garda na konjih je skupino razgnala, vendar pa se je ljudem posrečilo, da so zažgali policijski avto. Dana je bila bojna parola: Naskok na poslansko zbornico!

Prve salve ognja

Ob 19.30 je močna kolona demonstrantov, ki je prišla iz ulice Royal, predrla kordon pri mostu Concorde z namenom, da naskoči poslansko zbornico. Zdajci se naenkrat začuje strel! Obenem se je garda na konjih s potegnjenimi sabljami vrgla na ljudi, ki so jo pa vrgli nazaj, metaječ nanjo kamne in kose železa od ograje, ki obdaja Tuillerije. Direktor mestne policije Marchan je bil težko ranjen na glavo in so ga morali odnesti v bolnišnico. Policijski prefekt je zbral nove sile proti demonstrantom, ki so se zasedli most in se pomikali proti zbornici. Ob 20 je morala garda, ki je branila palačo Bourbon, oddati več salv. Na ta način je most čistilo, ranjenih je bilo okoli 300 demonstrantov iz bežeče množice.

Množica zažge ministrstvo mornarice

Množica pa se ni uplašila, ampak je zavila v ulico Royal. Tam so apasi, ki so se pomesali med manifestante, ob 20.30 zantetili ogenj v palači ministrstva mornarice. Najprej so razbili okna v pritičju in nato zliili v notranjost petrolej, ki so ga prinesli s seboj. Plameni so že svigali iz oken, ko je pridrvelo 10 avtov, ki so množico napadli. Toda množica se je vrgla na avte, tako da so morali dospeti ognjegasci. Množica pa jih ni pustila gasiti, tako da so morali ognjegasci podprti od gardistov in vojakov cevi obrniti proti ljudem. Ljudje so pa jutili: »Morilci, morilci!«, medtem ko so se vzdreke Seine slišali strelji mobilne garde, ki je več ljudi ubila.

naenkrat postali brez moči in množica se je polastila vseh mostov, ki vodijo čez Seino. Ljudje so se zabarikadirali za ogromnimi kupi kamena in prevrnjenih avtomobilov.

Poslanci v smrtnem strahu

V palači Bourbon so bili v smrtnem strahu oblegani vsi poslanci. Bojevniki so kričali: »Doli tatovi, na latorne s poslanci, smrt vladit! in podobno.« Marsikdo iz poslancev je bil prepričan, da ne bo več živ prišel domov. Okoli polnoči je izgledalo, da bo množica razdrla vojaško barikado 26 avtomitraljev pred palačo zbornice. Množica je odvila tudi plinsko napeljavno z namenom, da jo zažge. V resnici so se videli že na raznih točkah visoki plameni. Množice je tukaj bilo gotovo nad 30.000. Garda je naskakovala, streljala in napadala ljudi s sabljami, veliko oseb je bilo tudi pobojenih od konjev, toda bojevniki so vse napade odbijali. Silno kritičen moment je nastal, ko je

POLICIJA NAENKRAT POMAGALA LJUDEM, DA SO SE ZATEKLI ZA BARIKADE

da se zaščitijo pred žandarmerijo in gardo. Množica je takoj začela radostno vzklikati, da je policija odstavljena prefekta Chiappe na strani ljudstva. Zaradi tega je prišlo zmagovito razpoloženje množice do viška in republiška garda je bila v največji nevarnosti. V teh spopadih do okoli polnoči je bilo ubitih najmanj 50 ljudi. Od teh je bilo ubitih od množice 20 vojakov republiške garde. Po vseh bulvarih je divjala zmagoslavna množica, v okraj, kjer je Vzhodni kolodvor, pa so divjali komunisti, ki so zažgali tam vse avtomobile. Prestrašena vlada se je zbrala v kabinetu ministrskega predsednika in izdala na narod proglaš, rekoč, da se bojevniki ne udeležujejo nasilnih dejanj, ampak, da je to povzročila sodrga in da gre za oboroženo vstajo proti državi kot taki. Vsi hoteli so se izpremenili v obvezovalnice ran. Policisti so bili tako utrujeni, da so v vestibulu poslanske zbornice popadali po tleh.

Vlada hoče proglasiti „domovino v nevarnosti“ - Herriot pretepen

Ne ve se še, na kakšen način je poslanec Herriot v družbi z drugim izšel na ulico in je bil od množice takoj spoznan. Ljudje so Herriota takoj napadli in začeli biti po njem ter ga suvati. Nato so ga zgrabili in vpili: »V Seino z njimi!« Takoj je prihitela policija in je Herriota z naj-

večjo težavo rešila iz rok razjarjene množice. V tem hipu je vlada sklenila, da proglasi domovino v nevarnosti in da da povelje za aretacijo voditeljev desnice in sicer naj bi se v prvi vrsti zaprli Tardieu, bivši policijski prefekt Chlappe, poslanec Franklin Bouillon in znani rojalistični pi-

satelj Maurras, ki da je ščuval k umoru. Predsednik republike Lebrun je sklenil, da demisijsko. Ob 21. uri je vlada uvedla cenzuro za telegrame v inozemstvo. Do izrednih ukrepov kakor tudi do demisijske Lebruna pa ni prišlo.

Dostojanstveno obnašanje bojevnikov

„Daladier je preliv francosko kri, to mu ne bo odpušeno“

Medtem ko se zbrali domala vsi bojevniki, kar jih je v Parizu, z zastavami in odlikovanji na prsih. Množica jih bodri, ženske pa vpijejo: »Naprej! Ne bojte se! Niste se borili za zločince! Množica forsira most. Vojaki zadržijo in dajo množici povelje, naj se umakne. Toda demonstranti navede te huje. Vojaki potegnajo sablje. Zaslisi se povečje: »Streljaj!« in takoj nato začno delovati streljane in revolverji. Iznemadeni demonstranti so se začeli pred strojnimi in revolverji umikati v smeri proti ulici Royale ter vpiti: »Morilci! Streljaj!« ali »bivše vojake!« Prostor pred mostom se je izpraznil, toda na njem je še tekla kri. Tedaj pritiše sanitetne kolone in odpelje ranjence. Pritišejo so novinarji, ki so se bili prebili skozi korden vojske s svojimi posebnimi propusnicami, ki jim jih je izdala prefektura. Nek ranjenec, z redom legije časti na prsih in z okrvavljenim čelom se demonstrativno obrne na bolnišnice in stražnike: »Daladier je noč preliv francosko kri! Tega ma Pariz ne bo nikoli odpustil! Jutri nas bo na pariških ulicah 30.000 in vam bomo tudi s strojnimi in puškami pokazali, kaj so

bivši bojevniki!« Eden izmed bolničarjev mu odgovarja: »Nič se ne boj, vse bo v redu!«

Po ulicah pa se razlegajo krik: »Doli lopov! Smrt zločincem!« Plameni zažganih avtomobilov pa obsevajo mlake krvi po tleh...

Strašna bitka na vrhuncu

Zdajci se je pojavila ogromna kolona 20.000 demonstrantov, ki je zopet poskusila naskok na poslansko zbornico preko mosta Concordie. Bili so to tudi povečini bojevniki, ki so zagnali nazaj policijo in vojsko. Vojska je morala ustvoriti ogenj, da ne bi bila pogazena, in kar se je godilo sedaj, to je bila prava bitka. Ljudje so popadali po tleh mrtvi in ranjeni, tudi policijski gardisti so obležali na bojišču bodisi mrtvi, bodisi ranjeni, vmes pa so ležali ubiti konji. Strašen prizor so razsvetljevali zažgani avtomobili. Od vseh strani je pridirjala na konjih zandarmerija, množica pa je gradila barikade okoli ameriškega poslaštva. Bitka je trajala celo uro in gardi na konjih se je končno posrečilo vreči ogromno množico nazaj čez most Concordie. Nekdo je zlezel na spomenik Clemenceaua in mu privezal na roko sabljo. To je zadnje poročilo, izdano po polnoči.

Položaj je še skrajno nevaren in napet

Ceprav so demonstranti svoj neposredni namen z odstopom vlade dosegli, se pariške ulice še zmerom niso pomirile. Srd množice se obrača proti povzročiteljem snočnih dogodkov; ulice kažejo sliko nezmanjane razdraženosti in zato se je bati, da se bodo demonstracije drevi spet ponovile. Posebno so ogroženi ljudje proti notranjemu ministru Frota, ki ga imenujejo krvavega ministra. Pred justično palačo se je zbralo okoli sto odvetnikov, ki so zahtevali, da Frota izključijo iz odvetniškega lista. Ceprav so vse povorke in zbiranje po ulicah prepovedane, se je na trgu Concordie vendarle zbrala v zgodnjih popoldanskih urah velika množica ljudi. Položaj je videti zelo kritičen. Policija sicer množice razganja, toda iz vrst demonstrantov se slišijo neprestano vzkliki: Zvečer prinesemo revolverje s seboj!

Borzni namučeni so ob 12.15 zapustili dele in začeli kričati v zboru: Daladierja na vislice! Smrt morilec! Pred borznim postopkom se je naenkrat zbrala velika množica ljudi. Pišča volčja jo je gledala z nasmehom. Borzniki so počakali, da so im svetlobni napisi naznanili ostavko Daladierjeve vlade, kar so sprejeli z oglušajočim vzklikanjem in pozdravljanjem, na kar so se vrnili na borzo.

Policija je aretirala okoli 350 oseb, med njimi znanca pisatelja Charlesa Maurrasa, izdajatelja lista »Action Française«; vsi aretiranci so obtoženi upora proti republiki, nožev in bujskanja na umor. Policija je današnje izdaje lista »Action Française« zaplenila.

Uradno poročilo o žrtvah

Pariz, 7. febr. p. Notranje ministrstvo je izdalo danes komuniké o številu žrtv pri večerajšnjih demonstracijah. Mrtvih je 6 demonstrantov ter 6 republikanskih gardistov. Trupla slednjih šest so razjarjeni demonstranti vrgli v Seino. Število ranjenih pa znaša: 170 demonstrantov, na jih bo najbrže več, ker se nahajajo večinoma v domačih oseh, nadalje je težje in lažje ranjenih 180 policistov, 139 republikanskih gardistov ter 100 mobilnih gardistov.

Vlada osebnosti

Pariz, 7. febr. T. Danes je socialistični »Populaire« objavil proglas, v katerem poziva svoje članstvo, naj se polnoštevilno zbere na trgu Bastille, kjer se bo vršilo veliko zborovanje in se bodo objavili vsi ukrepi proti »fašistični reakciji«, ki bi rada prevzela vlado. Ves pariški tisk brez izjeme obsoja preliv krvi in meče vso odgovornost za krvave dogodke na Daladiera, ki je izžubil sedaj vse spoštovanje, ki ga je še imel pri ljudstvu. Nekateri listi pišejo o revoluciji, drugi o meščanski vojni v Parizu in pravijo, kot recimo »Echo de

Madjari in Rusija

„Prebili smo obkoljevalni obroč“ (Pester Lloyd)

(Slovenec je večeraj kratko poročal o vzpostavitvi rednih odnosov med Madjarsko in sovjetsko Rusijo. K temu dodaja danes še naslednja poročila.)

Budimpešta, 7. febr. Tg. Madjarska vlada je o obnovi diplomatskih zvez z Rusijo izdala sledeče uradno poročilo: Avstro-ogrska monarhija je že priznala sovjetsko Rusijo pri podpisu mirovne pogodbe v Brzescu (Brest Litovskemu), toda Madjarska z njo ni imela diplomatskih zvez. Pogajanja, ki jih je madjarska vlada v svrhu priznanja sovjetske vodila 1924 l. v Berlinu, so bila brez uspeha. Ta položaj, ki je imel samo notranjepolitične vzroke, se v zunanji politiki ne more več zagovarjati, ker med obema državama ni nikdar bilo nikakih zunanjepolitičnih nasprotij. Za to je vlada začela nova pogajanja, ki so v Rimu popolnoma uspela.

Balkanski pakt ni naperjen proti nikomur

Pismena pomirjevalna izjava italijanski vladi

Pariz, 7. febr. Tg. Iz Aten poročajo tukašnim listom, da nameravajo štiri države podpisnice pakta o balkanskem sporazumu takoj po podpisu pogodbe v Atenah poslati pismeno izjavo italijanski vladi, v kateri se bodo zavarovale proti očitkom, da je pogodba naperjena proti komurkoli in da ne vsebuje nobene obveznosti, ki bi bila kakorkoli naperjena proti Italiji. Italijanska vlada da je želja po pismenem zagotovilu izrazila ko se je grški zunanji minister nahajal na obisku v Rimu in članice balkanskega pakta so smatrale samo ob sebi razumljivo, da dajo Italiji pismeno zagotovilo o razlagi, ki so jo zunanji ministri štirih balkanskih držav dali ustmeno in javno o balkanski pogodbi.

Atenska agencija poroča, da se bo podpis balkanskega pakta izvršil v petek. Atenske ulice so okrašene z grškimi, jugoslovanskimi, romunskimi in turškimi zastavami.

Italija je huda

Atene, 7. febr. c. »Eleftheron Vima« poroča iz Rima, da ima današnji »Giornale d'Italia« vazen uvodnik o podpisu balkanskega pakta. Uvodnik piše, da so se zaradi podpisa balkanskega pakta odnosi med Grčijo in Italijo zelo poostreli. »Giornale d'Italia« v zelo energičnem tonu zavrača nekatere izjave grškega zunanjega ministra Makisiosa. List poudarja, da je Italija hotela le iz balkanskega pakta odstraniti vse, kar je proti njeni splošni mednarodni, posebno pa balkanski politiki.

Heimwehr izlega roke po vseh avstrijskih deželah

Diktatura Starhemberga

Celovec, 7. februarja. (W) Položaj v Avstriji postaja čedalje bolj zamotan. Eno stoji, da je Heimwehr prevzel na Tirolskem domala vso upravno in varnostno oblast v svoje roke, toda veliko vprašanje je, če je Heimwehr to svojo žrnjo diktature od zvezne vlade izsilil, ali če jo je izvedel po njenem nalogu ali vsaj z njenim dobrohotnim sodelovanjem. Kako bi bilo drugače mogoče, da so zahtevali Heimwehra po »neodvisnem, nadstrankarskem deželnem odboru«, ki naj deluje poleg rednega ustavnega deželnega odbora, kar brez vsakega odpora ugodili. S to zahtevo so Heimwehrovci z drugimi besedami odstavili dosedanjí deželni odbor in si postavili iz svojih vrst novega, ki ima na papirju sicer samo posvetovalno oblast, dejansko pa vso izvršilno oblast v svojih rokah. Kako bi bilo mogoče, da bi se bila Heimwehru urodila tudi druga, še radikalnejša zahteva, da se naj pri vseh okrajnih glavarstvih nastavi posebni zaupniki Heimwehra, kar pomeni dejansko odstavitev okrajnih poglavarjev in predajo vse oblasti temu »zaupniku«, ki ga je postavil Heimwehr. Heimwehr je šel še dalje. Zahteval je tudi svoje lastne »varnostne komisarije«, ki naj »pomagajo« županom skrbeti za varnost v občinah, kar ni nič drugega, kot odstranitev avtonomnih županov in uvedba heimwehrovske oblasti tudi v občinah. Heimwehr je zasedel na Tirolskem torej vsa oblastna mesta, od deželnega zbora do okrajnih glavarjev in županov, ter je dejansko postal neomejen gospodar dežele. In to brez vsakega odpora zvezne vlade!

Sedaj izvedemo, da je Heimwehr zahteval tudi odstranitev deželne vlade na Tirolskem, razpust vseh političnih strank, a da je odstopil od njih, ko so mu dopovedali, da bo te težave ročila nova ustava, veljavna za vse avstrijsko ozemlje. Toda Heimwehr je zagrozil, da bo razpust strank izsilil, ako ustava tega vprašanja dovoljno ne reši. Starhemberg je v svojem inbruskem govoru napadel krščansko socialno stranko, a ni dobil od nikoder nobenega ukora.

V tukašnjih deželnih političnih krogih zasledujemo heimwehrovski pokret na Tirolskem z veliko pozornostjo. V dobro informiranih krogih je Vaš dopisnik izvedel, da zahteva Heimwehr v neke vrste ultimatu, ki ga je dostavil dunajski vladi, da se morajo njihove zahteve na Tirolskem razširiti na vse avstrijske dežele. V vseh deželah naj se ustanovijo heimwehrovski posvetovalni deželni odbori, okrajni zaupniki pri okrajnih glavarstvih in »varnostni občinski komisariji«. V Celovcu se na to možnost že pripravljajo in bi radi videli, da se to kmalu izvrši, ker pričakujejo od tega velike koristi tudi »verkappte« (pritajeni) narodni socialisti, ki so se šli skrivati v heimwehrovske organizacije, češ, sedaj bodo mogli nemoteno delati.

V zvezi s potovanjem zveznega kanclerja dr. Dollfusa v Budimpešto, kjer bo srečal zopet italijanskega ministra Suvieha, se si-

Narodna skupščina

Belgrad, 7. febr. m. Današnja seja narodne skupščine se je pričela točno ob napovedani uri. Najprej so prečitali 29 interpelacij raznih poslancev na posamezne ministre. Najvažnejše med njimi so sledeče: dr. Bačićeva (Jugoslov. narodni klub) o zaposlitvi inozemskih delavcev v naših podjetjih, o težkem stanju delavstva v oroslavski tekstilni tovarni in v tovarni Tivar oblek; Milan Lazarovičeva na predsednika vlade o cenzuri javne besede; dr. Nikičeva o umoru bivšega poslance in ministra Mirka Neudorferja. Navzoči ministri so deloma sprejeli za interpelacije zahtevano nujnost, deloma pa so jo odklonili.

Takoj nato je poslanska zbornica prešla na prvo točko dnevnega reda: na pretres poročila finančnega odbora o zakonskem osnutku o spremembah in dopolnitvah zakona o taksah. Prvi je dobil besedo poročevalec odbora Gavrilović.

Za Gavrilovičem je govoril finančni minister Gjorgjevič ter izjavil, da je upravičena težnja, ki jo ima ta zakon, da se tudi pri tej vrsti neposrednih davkov zagotovijo državi gotova izredna sredstva. V samem zakonu pa tudi ni mogoče delati diferenciranja v posameznih krajih. (Finančni minister misli tu na kraje, kjer je veliko železniškega omrežja, in na kraje, kjer železnice sploh ni.) V svojih nadaljnjih izjavah govori finančni minister tudi o konkurenci, ki jo delajo privatna avtomobilska podjetja železnici, zaradi česar je šla za tem tudi težnja prometnega ministristva, da se cene med privatnimi avtomobilnimi podjetji in železniško upravo za vožnje izenačijo. S tem je bila lista govorikov za ta zakonski osnutek izčrpana in se je prešlo na glasovanje. Pri glasovanju v načelu je bil zakonski osnutek sprejet s 156 proti 11 glasovom.

Pri naslednji točki dnevnega reda je bil na vrsti zakonski osnutek o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini. Porocjevalce odbora Gavrilović je ponovno govoril ter prečital poročilo odbora. K besedi se je oglašil dr. Lukič, ki je uvidoma izjavil, da je na večerajšnji seji narodne skupščine govoril v imenu večine poslancev dr. Čirič, ki je po mnenju dr. Lukič eden izmed najboljših govornikov, in je v svojem govoru apeliral na srednje sloje, naj tudi oni doprinesejo žrtve za konsolidacijo gospodarskih razmer v državi. Njemu je odgovoril dr. Lukič v daljšem govoru. Dr. Lukič je mnenja, da se s tem zakonskim osnutkom ne bo doseglo prav ničesar. Govornik je nato prešel na izjerkovanje davkov in postopanje izvršnih organov sploh in izjavil, da bo glasoval proti predloženemu zakonskemu načrtu. Po govoru dr. Lukiča so prešli na glasovanje. Za zakonski načrt o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini je glasovalo 152 poslancev, 14 pa proti. Lukič tudi v podrobnostih.

Kot tretja točka dnevnega reda je bil pretres zakonskega osnutka o spremembah in dopolnitvah čl. 29, 34, 40, 43, 56 in 165 carinskega zakona. K temu osnutku je govoril porocjevalce odbora Gavrilović in se je takoj po njegovem govoru prešlo na glasovanje. Osnutek je bil sprejet s 150 proti 6 glasovom pri obeh glasovanjih.

Naslednja točka današnjega dnevnega reda je bila pretres poročila odbora o zakonskem osnutku o spremembah in dopolnitvah zakona

rijo tukaj govorice, da se hoče kancler samo odstraniti za nekaj dni ter dati na ta način priliko podkanclerju Feynu, da izvede nekatere »reform« v heimwehrovskega duhu, ker se sam osebno ne sme zameriti niti Italiji, niti Franciji (obljuba, da ne bo razpustil socialdemokratske stranke), niti Čkoslovaški, posebno sedaj ne, ko namerava spor z Nemčijo spraviti pred Zvezo narodov. Te vesti poročam samo v informativne svrhe in so vredne seveda le toliko, kolikor dopuščajo nevsen notranjepolitični položaj v Avstriji. V krščansko-socialnih krogih na Koroskem, in kot izvem, tudi drugod, pa se pripravljajo, da bodo sledili pozivu deželnega glavarja na Nižnjem Avstrijskem, ki je rekel, da »da krščansko socialna stranka nikakor nima namena pustiti, da jo čez noč izpodrinejo heimwehrovske ali druge diktature. Končam samo s vprašanjem, ki je nam vsem tukaj na usti: Kaj se bo pa zgodilo z Avstrijo, če izbruhne v javnost nasprotstvo med strujami, na katere se oslanja režim?«

Po tirolskem vzoru se je izvršila snovi mobilizacija Heimwehra tudi v vseh Gornji Avstriji. Veditelj Heimwehra so stavili deželnemu glavarju nekatere zahteve. Pokretu Heimwehra v Linzu in Salzburgu so se pridružili voditelji Heimwehra iz Zgornje Avstrije in Tirolske. Deželna glavarja Zg. Avstrije in Tirolske sta povabila dne 9. t. m. na Dunaj, kjer bosta konferirala z dr. Dollfussom, ki pride tega dne ob 7 zjutraj iz Budimpešte in hoče takoj likvidirati sporna vprašanja.

Vse kaže, da bodo tudi na Štajerskem storjeni enaki ukrepi kakor na Tirolskem, kjer so imeli voditelji napadanih oddelkov krščanske socialne stranke, takozvane Osmarkische Sturmscharen konferenco. Vsa trenutek se pričakuje mobilizacija teh formacij in slična akcija, kakor je bila v Linzu in Innsbrucku.

Dollfuss v Pešti

Budimpešta, 7. febr. AA. Madjarski dopisni urad poroča: Avstrijski zvezni kancler dr. Dollfuss je prišel danes ob 12 v Budimpešto v spremstvu madjarskega poslanika na Dunaju g. Nellyja in avstrijskega poslanika v Budimpešti barona Heceta, ki je počakal kanclerja na neki vmesni postaji. Avstrijskega kanclerja so sprejeli na postaji predsednik madjarske vlade g. Gombos in drugi člani vlade. Delegacije študentov so napravile špalir od postajnega perona do avtomobila, v katerem se je dr. Dollfuss odpravil. Kancler se je med burnim vzklikanjem po vseh ulicah odpravil na avstrijsko poslanišvo. Poslopja okoli železniške postaje so okrašana z avstrijskimi in madjarskimi zastavami.

Pritožbe v Ženevi ne bo

Dunaj, 7. febr. p. V političnih krogih računajo, da pritožba Avstrije na svet Zveze narodov ne bo še tako kmalu sestavljena. Na prihodnji seji avstrijskega ministrskega sveta, ki bo v petek, o tem še ne bodo razpravljali. Poleg tega pa pravijo, da bodo tehnične priprave zahtevale zelo veliko časa in tako ni pričakovati v kratkem avstrijske pritožbe.

o izplačilu vojne odškodnine, o uredbi o 7% investicijskem posojilu v znesku 500 milj. Din, o pravilniku o finančni likvidaciji agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini ter o zakonu o finančni likvidaciji za beglaska posestva v Bosni in Hercegovini. Porocjevalce je bil Gavrilović. Za njim je govoril finančni minister Gjorgjevič. O tem zakonskem osnutku je govoril še Sanojevič, nakar je bil s 162 glasovi sprejet pri obeh glasovanjih.

Tudi zadnja točka dnevnega reda: pretres zakonskega osnutka o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu državnih dohodkov in izdatkov za proračunsko leto 1934-35, je bila sprejeta.

Osebnosti

Belgrad, 7. febr. m. Napredovali so sledeči postni uradniki in uradnice: v 6. pol. skup. Franc Leben, Vinko Slamič, Franc Rifej, Josip Pogačnik, Rudolf Lukež, vsi v dravskem poštnem ravateljstvu v Ljubljani. Janko Firbas, Ana Zgur in Alojz Novak na postu Maribor I. Frida Bareto na postu Maribor II. Gregor Hribar, Pavla Cinha, Mihael Horvat, Pavel Zabukovec, Antonija Kamhič, Riko Korček in Marija Straj na postu Ljubljana I. Vekoslava Božič, Vera Kržan na postu Ljubljana II. Marija Gorjanc v Metliki, Franciška Kastelic v Skofji Loki, Kristina Kos v Boh. Bistrici, Franciška Vrtičnik v Litiji, Marija Keber v Splitu I. Justina Blinc v Mokronogu, Anton Payšek v Radovljici; v 7. pol. skup. Antonia Crnčič, Meta Gostinec, Marija Strukelj, Ivana Vinčič in Ljubljani I. Josipina Naglič, Pavla Zak, Franciška Oblak v Mariboru I. Marija Lešnik v Mariboru II. Matilda Bervar in Franc Turk v Celju ter Anica Razlag v Apačah.

Anglija in Rusija

London, 7. febr. T. Angleski zunanji minister je danes na vprašanje lorda Starhopa izjavil, da se nahaja angleška trgovinska mornarica v zelo težavnem položaju in da se bo morala »lejeti borti« z ogromno konkurenco. Nad dva milijona ton angleških trgovskih ladij leži brezplodno po pristanišjih. Angleška vlada bo odlej zahtevala od vseh ostalih držav, da ne smejo delati nobenih težav več angleški trgovini, in je pripravljena v tem pravcu prederiti tudi z represalijami. Ravno tako bo angleška vlada zapela Anglijo vsem onim državam, ki se zapirajo proti angleškemu blagu. Kdor bo pri nas kupoval, bo tudi emel prodajati. V pogledu pogajanj za novo trgovinsko pogodbo z Rusijo je zunanji minister izjavil, da angleška vlada pogajanj nikakor ne zavlačuje in da bo pogodba v kratkem času podpisana, ker vlada na obeh straneh dobra volja za sporazum. Edino kar angleška vlada še zahteva od sovetov, so jamstva, da bodo angleška diplomatska zastopstva v sovjetski Rusiji smela mirno dostavljati potrebni živež za svoje oseboje.

Stromboli bruh

Rim, 7. febr. AA. Po vestih iz Messine je davi ognjenik na otoku Stromboli pričel bruhati. Izliv lave pa je trajal samo nekaj minut. Škode ni nobene.

Dunajska vremenska napoved: Izpremenljiva oblačnost, na posameznih krajih niso izključene lahne padavine, čez dan topleje.

S posvetovanja banovinskega sveta

Naše ceste in prosveta

Ljubljana, 7. februarja.

Na današnji seji banovinskega sveta je predstavljal najprej banovinski svetnik dr. Seneković zahteval brzojav notranjega ministra za pozdravno brzojavko ob otvoritvi. Ban dr. Marušič pa je izročil dekreta o imenovanju novima članoma banovinskega sveta, to je gg. Antonu Zevniku iz Kamnika in Josipu Javorniku iz Zale.

Banovinski svetnik dr. Šaplja je pojasnjeval zadevo s posestvom Ponoviče pri Litiji. To posestvo je bilo najprej last nekaj italijanskih državljanz, dokler ga ni leta 1928 kupila bivša oblastna samouprava. Posestvo so imeli v najemu razni kmetje in sicer je imelo 31 kmetov 23 ha. Pri pregledu je ostalo le še 13 resničnih poljedelcev, ki so obdržali v najemu 18 ha. Na pripombo člana Birolle, da so se zamenjale neke služnostne pravice s parcelami v sredi posestva, je pripomnil referent za agrarne operacije dr. Lukan, da proti temu ni pravnega leka.

Prečitano je bil nato

proračun za agrarne operacije.

Med agrarnimi operacijami omenjamo na prvem mestu delitev in uredbo skupnih zemljišč (gmajn), ki so večinoma še zelo zanemarjena. Razdeljenih je bilo 37 skupnih zemljišč s 426 ha površine in 336 udeležencih. Na novo zamejčenih in premerjenih je bilo 26 slučajev z 880 ha in 623 udeležencih. Tehnično zaključenih in prijavljenih je bilo 46 slučajev z 2243 ha in 1172 udeležencih. Gospodarski donos razdeljenih zemljišč se je povečal 3-4 kratno.

Druugo važno delo so zlozbe (komasacije), ki so sedaj tri v delu. Nove uredbe ozir. odkupi servitutnih pravic paše so velike važnosti posebno za gorenjskega kmeta, ki se bavi predvsem z živinorejo. Važna kmetijska panoga je tudi dolinsko in planinsko pašništvo na približno 60.000 ha, od tega tvorijo planine nad 40.000 ha, kjer se je paslo v normalnih dneh 12.000 glav živine povprečno 100 dni letno.

Šolar iz Ptuja se je zahvalil g. banu in dr. Lukanu za uspešno delo komisije za agrarne operacije. Erjavec (Dolnja Lendava) je naglašal potrebo čimprejše komasacije v Prekmurju, kjer je zemlja razdeljena na skrajno drobne kosce, saj imajo posestniki po večini le meter ali dva široke parcele. Dr. Lukan je pojasnil, da sta v Prekmurju dve struji, od katerih zahteva prva skorajšnjo razdelitev večjih kompleksov, druga pa zahteva komasacijo. Glede komasacije pa je omenjal, da se po zakonu ne da izvesti z uradnimi ukrepi, temveč morajo ljudje za to prositi.

Podban dr. Pirkmajer je nato prečital uredbo o zaščiti domačega oreha, ki so ga v zadnjih letih skoraj 60% iztrebili. Orehova drevesa se bodo smela sekati v bodoče samo z dovoljenjem občine in le ona, ki so dovolj zrele za sečnjo ali pa, ki so nagnjene, ter le v zimskem času. Dovoljenje za izvoz se bo izdajalo le tedaj, kadar bo dokazano, da je domača potreba po orehovem lesu krita. Babnik priporoča k temu, naj bi se za nasad izbirala le drevesca takega oreha, ki nerad pozebe. Jereb priporoča, da bi se izvežalo več gobarskih strokovnjakov ter da bi imeli okrajni živinovozdravnik vedno dovolj serumov proti svinjski kugi.

Kuhar (Murska Sobota) je prečital nato resolucijo okrajnega kmetijskega odbora, v kateri zahteva regulacijo potoka Lendave, čimprejšnjo odprtitev kmetijske šole v Raklanih, udržitven nasipov ob Muri, napravo železobetonskega mostu čez Lendavo itd.

Prečitano je bil nato

proračun tehničnega oddelka.

Dr. Goričan (Celje), notar Koder (Murska Sobota), Goričan (Mozirje), Šolar (Ptuj), Pir (Kranj) govorijo nato o cestnih potrebah in mostovih v svojih okrajih. Koder se je še posebej zavzel glede avtomobilskega davka, ki naj se uvede na način, kakor ga je predlagal Avtoklub. Župnik Kurent govori o cestah na Krškem polju, o železobetonskem mostu v Krškem, je za elektrifikacijo krškega okraja in za napravo vodovoda v Krškem. Predlaga, naj bi se odpravila beseda »kulike«, ki je naše ljudstvo ne razume in si pod njo predstavlja nekaj žljivega.

Janžekovič (Maribor) se zavzema za izboljšanje cest v Slovenskih goricah, kar je nujna potreba zaradi izvoza sadja. Birolle pa predlaga spremembo cestnih predpisov ter naj se na cestah uporabljajo le gramoz boljše vrste, s čimer bi bilo mnogo prihranjenega.

Ban dr. Marušič pojasnjuje, da je kuluk za banovino končno odpravljen. Če so nekateri dobili plačilne naloge, gre brez dvoma za zaostanke, ki se seveda ne morejo črtati. Detela priporoča zgradbo ceste skozi Savsko dolino in Bohinj od Železnikov čez Sorico v Boh. Bistrico. Ta cesta bi veljala 600.000 Din.

Lovšin se zavzema za gradnjo avtomobilskih cest.

Dr. Lajovic (Kočevje) se zavzema za sama cestna dela v Kočevskem okraju.

Babnik (Št. Vid) opozarja na težek finančni položaj občine Zg. Šiška ter prosi naj bi banovina nekaj km cest pr-zvela zato med svoje.

Ban dr. Marušič pripominja, da je banovina preobremenjena vsled vzdrževanja cest in gre skoraj polovica banovinskega proračuna samo za ceste. Ako pa bi država prevzela kakih 500 km banovinskih cest med državne ceste, potem bi bilo možno ustreči nekaterim željam. Uredba o gradbenem fondu bo nudila banski upravi možnost večjih investicij.

Popoldanska seja

G. banu čestitajo

Letos slavi ban g. Drago Marušič 50. letnico življenja. Člani banovinskega sveta so danes popoldne primerno proslavili jubilej ob otvoritvi popoldanske seje.

Prvi govornik, Ivan Tavčar je slavil bana ter mu izročil lepo izdelano spomenico, ki so jo podpisali vsi člani banovinskega sveta.

Stane Vidmar je izrekel g. banu čestitke njegovih vojnih tovarišev dobrovoljcev.

— Dorasčajoči mladini nudimo jutra: čašico naravne »Franz Josefove« gredice, ki doseva radi tega ker čisti kri, žledec in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe

Za vseučiliško knjižnico

Član banov svet. Lovšin je v svoji čestitki izjavil med drugim:

Člani banovinskega sveta soglašajo z izjavami, ki so jih o vseučiliški knjižnici podali naši najodličnejši slovenski ljudje pred kratkim časom v časopisu, prosvetni delavci, politiki, gospodarji.

Licealna, bodoča vseučilišna knjižnica v Ljubljani, naš največji zaklad, ogromna zbirka duševnega dela našega in tujega človeka, je shranjena po zabojih v neprimernih prostorih in težko dostopen onim, ki žele s pomočjo tega zaklada koristiti in napredka sebi in narodu.

Zato soglasno odobravamo proračunsko postavko Din 200 za vseučiliščno knjižnico in svetujemo, da se ta postavka ponavlja v proračunih dravske banovine 10 let, a banska uprava naj prevzame napram gradbenemu gospodarju obvezo kriti anuitete za posojilo vseučilišne knjižnice v istem iznosu.

Gospod ban, v želji počastiti Vaš pomembni življenjski jubilej je banski svet zbral med sabo skromno vsoto Din 10.000 in daruje to vsoto skladu za zgrajitev vseučiliške knjižnice s posvetilom, naj bo ta dar kamen bana dr. Draža Marušiča na stavbi vseučiliške knjižnice.

Ob tej priliki prosi banski svet Dravske banovine naše gospode ministre, senatorje in poslance, naj z isto ljubeznijo in z istim razumevanjem tretirajo to velevažno vprašanje naše kulture in naj vstavijo primerno vsoto za anuitete posojila za vseučiliščno knjižnico že v letošnji državni proračun.

G. banu so še čestitali gg. dr. Lipold, Golouh, Detela, Babnik, Lavtžar.

Ban dr. Marušič se je s primernim govorom zahvalil za nepričakovane čestitke ter izrazil veselje, da se je pri tej priliki banski svet zavedel potrebe pomoči najvišji prosvetni ustanovi, to je univerzi, s tem, da so podprli akcijo za vseučiliško knjižnico.

Vse čestitke in zahvalo g. bana je banovinski svet z navdušenjem sprejel.

Hidrotehnična dela

Prečitano je bil nato proračun za hidrotehnična dela, ki znaša 3.818.000 Din, od tega je določeno samo za regulacijo Savinje 1.000.000 Din. O nameravanih delih in o stanju dosedanjih hidrotehničnih delih je poročal načelnik ing. Krajec.

Zgodovino regulacije Savinje, veliko škodo, ki jo ta reka povzroča ob vsakoletnih povodnjih ter potrebo po skorajšnji regulaciji sta navajala dr. Goričan (Celje) in Pihl (Zalec).

Regulacijske potrebe v svojih okrajih so navajali: dr. Bratkovič, Gornjak, Kuhar, Bajuk, Erjavec.

Podban dr. Pirkmajer je navajal pogoje, ki so potrebni, da postane kakšna cesta banovinska, obenem pa opisal dolžnosti, ki jih morajo pri vzdrževanju lokalnih cest izvrševati občine in okrajni odbori.

Ban dr. Marušič je navajal, da je kuluk ostal pri nas v obliki 25 odst. cestne doklade, odpravljen pa je obvezno ljudsko delo, oziroma odkup zanj.

Razni gradbeni stroški

Proračun za razne gradbene stroške znaša 680.000 Din. Podban dr. Pirkmajer je poročal, da je znesek 500.000 Din določen za vzdrževanje številnih banovinskih poslopj, znesek 100.000 pa za napravo hidrotehničnega laboratorija, za katerega je mestna občina že izjavila, da odstopi primerno zemljišče. Ta laboratorij bo koristen vsej banovini, prav pa bo prišel tudi univerzi in učeči se mladini.

O tej postavki ni bilo nadaljnje obravnave.

Naše šolstvo

Poročilo prosvetnega oddelka

je podal prosv. šef Josip Breznik.

Iz ekspozicije prosvetnega oddelka posnemamo:

Narodno šolstvo.

Vsega učiteljstva v banovini je 1459 učiteljev in 2377 učiteljic; od teh je 40 kontraktualnih in 56 dnevničarjev. Manjka 223 razrednih učiteljev. Število manjkajočega učiteljstva se utemeljuje s tem, da je v gor. številu 75 učiteljic za ročna dela, 68 predmetnih učiteljev, 28 šolskih nadzorovnikov, 9 upraviteljev, ki so oproščeni pouka, 36 pridelanih banskim upravi, 16 v gospodinskih tečajih, 15 pridelanih šololu, gledališču, Glasbeni Matici, v inozemstvu 3, na pedagoški šoli 44, na bolezenskem dopustu 42, okr. načelstvom pridelanih 35. Tako ostane le 3414 razrednih učiteljev, vseh razredov pa je 3637. Vzrok pomanjkanja učnih moči je v tem, ker v državnem proračunu te potrebe niso zadostno upoštevane.

V banovini je 161 enorazrednic, 177 dvorazrednic, 130 trirazrednic, 106 štirirazrednic, 111 petrazrednic, 131 šestrazrednic, 28 sedemrazrednic, 9 osemrazrednic, skupaj 852 šol. Otroških vrtcev je 49, zavetišč 10. V šolah je 176.657 otrok, od teh 173.156 Jugoslovanzov, 2714 Nemcev, 606 Madjarov, 12 Italijanov, drugih 169.

705 šol ima šolske vrtce. Proračuni krajevnih šolskih odborov so l. 1933 dosegli višino 25.070,782 dinarjev.

Banska uprava vzdržuje za moralno pokvarjeno otroke zavod v Ponovičah, za gluhomne zavod v Ljubljani, za slepe pa v Kočevju. Gluhonemnica pa je premahna. Treba jo bo povečati. Načrti so v delu.

Meščanske šole

V banovini je 32 meščanskih šol. V njih je v 176 oddelkih 3457 učencev in 3048 učenk. Pouk pa je trpel zaradi pomanjkanja in premeščenosti učiteljstva. Banovina vzdržuje v celoti ali delno 14 državnih meščanskih šol in je za to izdala 180.000 Din. Druge vzdržujejo občine.

Srednje in učiteljske šole

V banovini sta 2 državni klasični gimnaziji, ena nepopolna ter 9 popolnih realnih gimnazij. V vseh srednjih šolah je 92 razredov in 198 oddelkov. Poučevalo je 273 profesorjev in supletov ter 30 učiteljev večšin. Pouk trpi zaradi pomanjkanja učnih moči, radi preobremenitve profesorjev in zaradi prenapolnenosti razredov. Potrebno bi bilo 26 novih supletov; na službo pa jih čaka 70.

Septembra 1933 je bilo na gimnazijah 6092 učencev in 2475 učenk.

Na 3 zasebnih srednjih šolah (dve popolni in ena nepopolna) je 347 učencev in 791 učenk.

Učiteljska sta 2. Vsak razred ima 4 temeljne razrede. Na njih je 233 učencev in 389 učenk. Na zasebnih učit. šolah je 126 učenk.

Stane Vidmar govori o škodljivem pojavu v začetku letošnjega šolskega leta, ko mladina ni imela nobenih slovenskih šolskih knjig, kar je bilo v veliko škodo narodnega edinstva. Ta pojav je dal povod za razna sumničenja in sicer tudi takih, ki niso krivi, govornik zahteva, da se take stvari več ne pojavljajo in da se dosedanjim krivci kaznujejo, kar bo le v korist narodnega edinstva.

Golouh je govoril o prenatrpanosti učnega načrta na naših šolah z nepotrebno navlakom, ki jemlje mladini veselje in možnost spoznati se z življenjskimi potrebami. Nujno potrebno je, da prične o tem prosvetno ministristvo delati na spremembi. Govorec o krizi, ki je zadela naše umetnike, tako likovne kakor literarne in druge, opozarja, da smo tik pred krahom našega kulturnega ustvarjanja in predloga, naj bi se osnoval pri banovini poseben kulturni fond, iz katerega naj bi banovina podprla umetnika. Postavka 40.000 Din za nakup umetnin naj bi se povečala na 100.000 Din. Banovina naj tudi prisloži na pomoč Domu slepcev, ki je kupilo Strahlovo graščino v Skofji Loki s preskrbo nujno potrebnega inventarja za dom slepcev.

Šolar prosi naj bi se postavka za nakup šolskih knjig revnim učencem ne črtala preveč.

Dr. Režek povdarja, da bi moral biti učitelj na deželi prva pomoč okrajnemu ekonomu pri dvigavanju kmetijske strokovne izobrazbe, zato se morajo pospeševati kmetijski tečaji za učiteljstvo. Primanjkuje ponekod učiteljskega moškega naraščaja in govornik si ne more predstavljati, kako naj bo šolski upravitelj predstojnik svoji ženi-učiteljici. (Smeh). Na enorazrednicah marsikje ni učitelja, po večjih šolah pa jih je ponekod še preveč. Govornik nastopa za to, da se odstranijo iz šole poročene učiteljice.

Obravnava je bila ob 7. uri prekinjena ter se jutri dopoldne nadaljuje.

★

† Alojzij Benkovič

Včeraj ob 1 ponoči je po kratkem in mučnem trpljenju umrl v Kamniku v 67. letu starosti g. Alojzij Benkovič, farmacevt in priznani slovenski prevajalec. Rojen je bil v Novem trgu v Kamniku, v znani Tomanovi družini, ki je dala našem uliterarnemu svetu dva odlična zastopnika: pred 33 leti umrlega pisatelja in esejista duhovnika Jožefa Benkoviča in prevajalca Alojzija Benkoviča.

Alojzij Benkovič se je po končanih gimnazijskih študijah v Ljubljani posvetil farmaciji in je pozneje služboval v Kamniku, na Jesenicah, v več lekarnah v Ljubljani, nazadnje pa več let v Mariboru. Tu je pred dvema letoma stopil v pokoj in se naselil v svojem rodnem mestu Kamniku.

Pastorek ubil svojega očima

Št. Jernej, 6. februarja.

Težko in bridko je udarila strašna vest, da je v nedeljo v vasi Apenik 20 letni mladenič Henrik Hribar s sekiro ubil svojega očima I. Tomšiča, po domače Cvirna.

V hiši običnega Tomšiča so bile prav težke razmere. Družinski prepiri so se vrstili iz dneva v dan. Očim je bil nagnjen k prepriom. Domači fant Henrik, ki bi moral kot dedič po očetu v kratkem postati gospodar, je zelo težko prenašal te razmere in je očimu seveda ob vsaki priliki tudi odgovarjal in se mu postavljal v bran.

V nedeljo je fant sedel na peči, očim pa, ki baje ni zahajal v cerkev, je sedel na stolu in pletel ko-

Koncert Rdečega križa v Mostah

Na svečnico se je vršil v Ljudskem domu v Mostah pevski koncert, ki ga je priredil odbor »Rdečega križa«. Iz Most s sodelovanjem treh domačih pevskih zborov; nastopili so »H. Sattner« z moškim, »Zvezda« z moškim in mešanim in »Moste« z moškim zborom.

Dasi je imel koncert predvsem dobrodelen namen, vendar taki, četudi nenapovedani tekmi ne manjka umetniškega značaja. Zbori predobro vedo, da je občinstvo — dvorana je bila polna — ob takih prilikah še prav posebno kritično in pazljivo. Zato se vsak zbor resno pripravi, da se tembolj postavi. In to resno pripravo in skrb za dober uspeh je bilo videti vseskozi pri pevcih in pevovodjih.

Prvi je bil na vrsti »H. Sattner«. Krog 30 pevcev jih je, v basih imajo zvočne, polne glasove; čim više pa gre, tem šibkejša je črta; prvi tenorji kar ne zmorejo vseh višin. Zbor je pa sicer dobro discipliniran, enotno nastudiran, v ritmiki točen, v instrumentaciji čist. Le agogiki se da oprekat. Prefirano pohitevanje, zaletavanje in zadrževanje brez utemeljenega kontrasta moti. Pevovodja je temperamenten, zbor mu sledi točno, poje sekano, »meščansko«.

»Zvezda« je pela v moškem zboru, 32 glasov, dve pesmi in v mešanem — 52 članov in članic — tri pesmi. Moški zbor si je s Pavčičevo »Deklica, ti si jokala« nadel težko nalogo, a je dosti varno odpel tudi srednji del težkih modulacij Glasovi so dobri, prožni, polni, zvené. Mešani zbor »Zvezde« je pa pomenil brez dvoma višek sporeda. Prav smiselna interpretacija je pomogla v ubranih, dobro odtehanih prožnih glasovih in izravnanih dinamikah vsem trem pesmam do popolnega uspeha. Pevovod-

Zgubljen

je ta zob, če ga takoj ne zalijemo. Ostanek jedi se je zajedel med zobe, ustvarja se mlečna kislina in razkroja zobno sklenino. Posledica tega je majhna luknjica. Dnevna nega s Chlorodont zobno pasto ščiti zobe pred prezgodnjim razpadanjem, ohranja jih zdrave in dela sijajne bele. Tuba Din. 8.—, velika tuba Din. 13.—.

Že v gimnaziji je pričel Alojzij Benkovič pridno prevajati iz raznih jezikov novele, romane in pesmi. Bil je izredno talentiran in je znal malone vse evropske jezike. Poleg svojega farmaceutskega študija in dela se je zelo poglubil v študij literature. V teku let si je osvojil bogato knjižnico, v kateri je zastopana vsa svetovna literatura z najboljšimi deli. V knjižnici zavzemajo celo polico knjige, katere je prevedel v slovenščino. Prevedel je antologijo novel iz slovenskih jezikov, med katerimi jih je tudi več iz bolgarsčine in iz lužiško-srbščine. S svojimi prevodi je bil od leta 1890 sotrudnik Mohorjeve družbe, za katero je še pred leti prevedel »Kneza Serebrjanija«. Za Gaberškovo Slovensko knjižnico je prevedel več del iz poljščine, rusčine in češčine. Tudi mariborska Cirilova knjižnica je v zadnjih letih izdala več del v njegovem prevodu. Pod psevdonimom Vinko in Vekoslav je izšlo mnogo njegovih prevodov v raznih dnevnikih, sodeloval je pri »Domu in Svetu«, pri »Zvonu«, »Mladiki« itd. Leta 1929 je izšel v Mariboru njegov prvi del iz »Izbora Heinejevih pesmi« — Lirični intermezzo. Prevajal je tudi mnogo iz angleščine, italijansčine in madjarščine. Pri prevodih je imel prav srečno roko in je pisal v krásni slovenščini, da so ga kritiki vedno postavljali drugim prevajalcem za vzgled. Prevedel je tudi več del za gledališče.

Ko se je po upokojitvi naselil v Kamniku, se je popolnoma posvetil literarnemu delu. Do polnoči je vsak dan gorela luč v njegovi knjižnici, kjer je prevajal Goetheja, Schillerja in pripravljval izbor najlepših pesmi madjarskega pesnika Petőfija, od katerega še nimamo v slovenščini nobenega prevoda. Prav pred kratkim je dokončal prevod angleškega romana »Trije možje v enem brodu«, mnogo, mnogo pričetega dela pa je ostalo nedokončanega. Smrtna kosa je mnogo prezgodaj zamahnila po tem vestnem in vzorno delavnem možu, ki bi še obogatil našo prevodno literaturo z marsikaterim lepim prispevkom.

Pokojni Alojzij Benkovič je skušal izpolniti nekatere vrzeli v naši strokovni literaturi. Izdal je »Priročnik za lekarnarje« in napisal »Imenik zdravilnih rastlin« in »Slovensko-latinsko-nemški rastlinski imenik«. S temi deli je mnogo pripomogel k izpolnitvi strokovne terminologije. Prezgodnja smrt je prekinila tudi pripravo teh del za novo izdajo.

Pokojni zapušča užaloščene rodbrane bratove Valentina, Franja, dr. Iva in Karla Benkoviča ter svaka Josipa Senice iz Domžal. Zaslužnemu literarnemu in strokovnemu delavcu bo ohranjen med nami trajen spomin!

Pogreb bo danes ob pol 4 popoldne iz Novega trga št. 12 na pokopališče na Zale.

šare. Oba sta se zopet začela prerekati, prepirati in zmerjati. Od jeze razdirajani očim je naenkrat z nožem napel na mladeniča. Fant je zbežal s peči. V razburjenosti je pograbil sekiro in udaril z njo očima po glavi, da se je takoj mrtev zgrudil.

Po strašnem dejanju je nesrečni storilec zdijal iz rodne hiše čez travnike, polje in gozdove... Do smrti trujen in pobit se je popoldne sam naznanil orožnikom in jim tiho in skesano izpovedal svoj zločin.

In danes so ga odpeljali v zapore okrajnega sodišča v Kostanjevico. S sklonjeno glavo in mrtvaško bledimi lici je stopal med možmi postave noseč v roki strašno okrvavljeno sekiro, s katero je ubil človeka in zakrivil strašni zločin...

ja kaže izredno tenek glasben čut, vodi zbor mirno, ta mu sledi na mig, le oddih med posameznimi periodami so včasih malo predolgi. Da ne bi trpela arhitektonika skladbe! Pojo lepo zlito, vezano, gladko.

»Moste« so že krog 30 let star zbor in jih je krog 30 grl. Da se ni povzpел više, je morda vzrok v večkratni menjavi pevovodjev. Tudi topot še ni bil kaj izravnane. Glasovi so zvočni, polni, ne manjka tenorjem višine, kakor so tudi basi z lepim zvokom segli nekajkrat prav v skrajne nižine. Prednašanje je pa bilo preenočeno. Večerni Ave je bil daleč premočan, enoličen, na mestih netočen v ritmiki, zlasti na onih mestih, ki so bolj raztegnjena in je ritmika bistvene važnosti. Boljša je bila »Pelin roža« in »Meglica«. Krivda šibke strani leži v tem, da je med zborom in pevovodjem premalo tesnega stika in notranje discipline, zato premalo iskrenosti.

Ob sklepu so zapeli vsi zbori »Jadransko morje«. Videlo se pa je, da niso bili posamezni zbori točni niti v intonaciji niti v ritmiki. To se kaj rado zgodi, da zbori preskrbno študirajo svoje pesmi, skupne pa po mačehovski odzivajo in se zanašajo drug na drugega. Radi tega nesoglasja pesem ni dosegla niti v izvedbi niti v učniku nobene druge.

Toliko blagohotno v prid napredku.

Moramo pa priznati, da je koncert vobče dosegel nepričakovan uspeh. Občinstvo ni skoparilo z zasluženim aplavzom in je pošteno priznavalo trud in uspeh teh vnetih delavcev na polju lepega petja. Moste pa s svojimi krepkimi tremi zbori, ki se v lepi vzajemnosti tako resno trudijo navzgor, zaslužijo priznanje. Požrtvovalnost in ljubezen do petja beži iz Ljubljane v predmestja in na deželo.

Koncerta se je udeležilo tudi veliko število uglednih predstavnikov, na čelu jim okrajni načelnik ljubljanske okolice.

Občinske volitve v Jurovskem dolu

Upravno sodišče v Celju se izdalo pod št. A 507-33—8 tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Jurovski dol, okraj Maribor levi breg, se je v volivnem imeniku vpisani Korošec Peter, posestnik iz Partin s tovarišem dne 23. oktobra 1933, torej v odprtem roku osem dni po dnevu volitev, priložil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah v neavni seji odločilo:

Prilozbi se ugoditi in se razveljavilo občinske volitve radi nepravilnega po-topanja volivnega odbora s tem, da se mora po § 50 odstavka 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vrstiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanih je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelja trdita, da je ob kakih šestih zvečer službovali ožrožnik zahteval od predstavnika Korošec list Zorco Ivana, naj mu izroči prepis volivnega imenika, na katerem je označeval izid volitev s »K« (Korošec) in »R« (Rotman), da se je predstavnik liste branil izročiti ta dokaz, češ, da je to njegova last, nakar mu je ožrožnik seznam odvzel in da je potem predsednik volivnega odbora predstavnika Zorca Ivana potisnil iz volivnega lokala.

Te trditve pritožiteljev so resnične. Predsednik volivnega odbora Komider Franc je pri okrajnem sodišču pri Sv. Lenartu pod prisego izpovedal, da je ob zaključku volitev ob 18 službovali ožrožnik odvzel predstavnika Korošec list Zorcu Ivanu, in sicer na svojo pest, volivni imenik in da je priča ob zaključku volitev ob 18 Zorca Ivana pozval, da

se naj odstrani z volišča, kar je ta tudi storil. Enako je izpovedal tudi službovali ožrožnik Radinovič Simon s spremembo, da je predstavnika Zorca Ivana odvzel zapisnike po nalogu predsednika volivnega odbora. To postopanje pa ni bilo pravilno. Ožrožnik ni imel pravice odvzeti predstavnika Zorca Ivana zapiske na lastno pest, ker imata na volišču odločati o zakonitosti volitev in redi le volivni odbor in predsednik volivnega odbora (§ 15 banovinske uredbe o glasovalnem postopku).

Pa tudi ukrep predsednika volivnega odbora, da je odsvolil predstavnika Zorca Ivana pred štetjem glasov, ni v zakonu utemeljen. Po § 34 zakona o občinah imajo predstavniki kandidiranih list pravico, da prisostvujejo poslovanju volivnega ka'or tudi glavnega volivnega odbora ves čas volitev. Iz dejstva, da daje zakon predstavnikom list pravico, da prisostvujejo ne samo poslovanju volivnega, marveč tudi glavnega volivnega odbora, jasno izvira, da se pravica prisostvovanja ne omejuje samo na glasovanje, ampak tudi na oni del poslovanja, s katerim se ugotovi rezultat volitev. Pod izrazom »volitve«, ki se rabi v navedenem § 34, ni torej razumevanje samo glasovanja, ampak celokupno poslovanje volivnih in glavnih volivnih odborov od pričetka do konca. Z odstranitvijo predstavnika Zorca Ivana pred štetjem glasov se je torej kršila njegova pravica iz § 34 zakona o občinah in § 9 banovinske volivne uredbe.

Ta kršitev v zvezi s trditvijo predstavnika Zorca Ivana, da je volivni rezultat, ki je bil uradno razglašen, po njegovih beležkah napaden odvzame volivnemu aktu tisto verodostojnost, ki bi mu kot uradnim listinam šla brez te kršitve. To kršitev je tedaj v tem primeru smatrati kot odločilnega pomena za končni izid volitev, radi česar je bilo odločiti kot zgoraj razvidno.

Ker je bilo že iz tega razloga volitve razveljaviti, se v razmatranje drugih točk, ki so podrejene pomena, ni bilo spuščati.

Celje, dne 10. januarja 1934.

Koledar

Četrtek, 8. februarja: Janez Mat.; Juvencij, škof.

Novi grobovi

† V Mostah pri Ljubljani je včeraj umrla v 71. letu starosti gosja Jodert Genussi. Pogreb bo danes ob pol 4 popoldne v Še anjo vas. Blag ji spomin! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Zlato poroko sta praznovala te dni v Št. Vidu pri Grobelnem vrla za onca Janž, in Marija Esih. Slavjenec se je rodil leta 18:0 v Mlačah pri Št. Vidu, slavljenska pa leta 18:7 na Ponkvi iz znane in ugledne Gajšle o. h. e. Njun največje veselje je bilo pošteno delo in skrb za dobro vzgojo svojih otrok. Navzlic vi oki starosti sta slavljenska še danes zdrava in čia. Zlatoporočencema, ki sta vsestransko priljubljena in znana kot velika dobrotnika revežev in mladino-ljuba, želimo, da bi ostala tudi do konca svojega življenja srečna in zalovna, božji blagoslov pa naj rosi nad njunim delom!

Ostale vesti

— CENJENE NAROČNIKE, ki jim je 1. febr. potekla naročnina na »Slovenca«, nujno prosimo, da se poslužijo čimprej doposlare položnice. Prav posebno pa velja ta opomin onim p. n. naročnikom, ki imajo še kaj zaostanka. V drugi polovici februarja pričnemo zopet z ustavljanjem lista za-mudnikom. Pozor torej, da ne bo neprijetnih presenečenj!

— Za juvalide poplavlence v Strugah je namlonil oblatni odbor Zdrženja voj. invalidov v Ljubljani 1000 Din. Krajevni odbor združenja voj. invalidov v Ribnici je že preje razdelil v isti namlon 750 Din. Oblastnemu odboru v Ljubljani, kakor tudi krajevnemu odboru združenja vojnih invalidov v Ribnici se v imenu in po naročilu hudo prizadetih invalidov poplavlencev najiskrenejše zahvaljujem. — Anton Pogorelec.

— Na X. rednem obnem zboru Zveze duševnih delavcev v Sloveniji dne 5. februarja je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik rektor dr. M. Slavič, odborniki: dr. H. Tuma, A. Sajovic, M. Matjašič, dr. P. V. Breznik, dr. R. Krivic, dr. S. Praprotnik, dr. F. Zwitter, ing. C. Pirč, dr. V. Korošec, dr. M. Pivec-Stele; nadzorniki: ing. E. Poniz, ravn. Fr. Jeran, dr. J. Turk.

— K našemu poročilu v ponedeljski izdaji o koncertu koroških pevcev v Kamniku moramo omeniti, da ni popolnoma točno. Avtobus je pripeljal navdušene in zavede ljubljane ko oške slovenske pesmi iz Motnika, ki je od Kamnika 27 km oddaljen, ne pa iz Tuhinja, od koder se je koncerta udeležil samo g. Viktor Trnecman.

— Prepovedan tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano razširjati kolodar »Nezavisna hrvatska država«, letnik 1934 od dr. Mile Budaka.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 11 od 7. t. m. je obavljen »Zakon o nastanjanju vojske in mornarice«, dalje »Naredba o medsebojnem odnosu mer metrskega sistema nasproti tujim meram in obračun«, »Naredba bana dravske banovine o zaščiti in gojitvi domačega oreha«, »Razglas o novih volitvah obč. odbora v občini Šenčur«, Imenovanje članov banskega sveta dravske banovine za mesti Kamnik in Višnja gora in »Objava o izpiti za graditelje visokih in nizkih zgradb in za elektrotehniške v pomladanskem terminu 1934.«

— Ob pričnajočem se poapnenju krvnih cev navaja raba naravne »Franz-Josef«-grenčice k rednemu odvajanju in zmanjšaja visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef«-vodo, ker zanesljivo in milo odstranjuje zastajanja v kanalu žilodnega čreva in tenivo prebavo ter milo ublažuje razdraženost živcev

— Hoteč prestrašiti svate, je skoro ubil sina — ženina. Iz Karlova poročajo: 25-letni kmet Josip Vancj se je te dni poročil s Katice Zirovič. Na dan poroke je šel ženin s svojimi prijatelji po nevesto. Na nevestin dom so se fantje precej napili in v pijanosti kar naprej govorili, kako je Josipov bogati oče silno skop in da ženitovanje ne bo tako, kakor bi se spodobilo. Po poroki so se vsi svatje z ženinom in nevesto vrnili na ženinov dom, kjer so naprej pili. Fantje so vnovič govorili o skoposti ženinovega očeta Petra. Ko je Peter to slišal, se je tako razjezil, da se je umaknil v svojo sobo in

se ni več pokazal med svati. Ko so že pozno v noči svatje hoteli iti zopet na nevestin dom, je naenkrat prišel iz hiše Peter in ustrelil iz puške. Strel je zadel njegovega sina Josipa, ki se je krvav in nezavesten zgrudil na tla. Ko je oče to videl, je zavpil: »Bog, ubil sem sina!« Nameril je puško proti sebi in sorožil, k sreči pa puška ni bila več nabasana. Josipa so hitro peljali k zdravniku, vendar je njegovo stanje zaradi prevelike izgube krvi obupno. Ko so Petra vprašali, zakaj je to storil, je odgovoril, da ni imel namena na koga streljati, marveč je hotel samo prestrašiti svate.

— Pri lahkem prehladu uporabljajte okusne Dr. Wander-jeve ANACOT PASTILE, ki vas varujejo neprijetnih posledic eventuelne infekcije. — Ko se začne cevi pompujevati, deluje uporaba naravne »Franz-Josef«-grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjšaja naval krvi

Jugoslovanska knjigarna

Postne pridige:

Drinck, DER GOTT UNSERER NOT. 90 strani. Nevezano 70 Din.

Füglein, CHRISTENTUM DURCH KREUZES-KRAFT! 153 strani. Nevezano 80 Din.

Füglein, DIE LITURGIE DER VORFASTEN UND FASTENTZEN IN PREDIGTEN. 84 strani. Nevezano 30 Din.

Grossek, VOM TODE. 93 strani. Nevezano 4 Din.

Hülmeier, CHRISTUS UNSER FRIEDE. 164 strani. Nevezano 72 Din.

Kalm, FASTENPREDIGTEN. 233 strani. Nevezano 12 Din.

Schlör, FASTENPREDIGTEN. 316 strani. Nevezano 15 Din.

Solron, IN DER LEIDENSCHULE DES HEIKEN. 68 strani. Nevezano 10 Din.

Ströbele, MYSTERIUM F. DEL. DER OPFER-ALTAR UNSER KALVARIA. Pridige o daritvi sv. maše. 56 strani. Nevezano 24 Din.

Naznanila

Liubliana

1 Zenski zbor Novosadkega glasbenega udruženja bo koncertiral v Ljubljani v petek 9. t. m. ob 20 v Filharmonični dvorani. Vse koncertno občinstvo vabimo, da v obilnem številu poseti ta koncert. Predprodaja vstopnic v Knjigarni Glasbene Matice.

1 »Dvji lovec«, ki se vprizori v soboto 17. t. m. ob pribliki 15 letnice slovenske drame z odličnim gostom g. Nučičem in go. Podgorsko, bo v režiji g. prof. O. Šesta popolnoma na novo nastudiran. Dramski ansambel bo pomnožen z odličnimi člani opere, tako ga bo predstava v vsem oziru na višju.

1 O dr. Janezu Ev. Kreku bo predaval drevi ob 8 književnik g. Ivo Grabar v kemijski predavalnici na realki (Vegova ulica). Prijatelji iskreno vabljani. Društvo »Tabor«.

1 Redni občni zbor Krajevnega odbora JS v Ljubljani bo dne 15. t. m. ob 20 v gornjih prostorih restavracije Slamič s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo upravnega odbora: a) poročilo predsednika, b) poročilo tajnika, c) poročilo b. gajnika. 2. Poročilo nadzornega odbora. 3. Predlogi in sklepanje o razrešnici. 4. Volitve predsednika in članov upravnega in nadzornega odbora. 5. Predlogi članov. 6. Smernice za bodoče delo. 7. Volitve delegatov za oblatno skupščino. 8. Slučajnosti. Vse člane in prijatelje Jadranske straže vabimo, da se tega občnega zbora udeleže v čimvečjem številu.

1 Večerni kuharski tečaj. Da se ustreže vsestranski želji in omočji tudi onim interesantom, ki preko dneva nimajo časa obiskovati kuharske tečaje, se vrši redni kuharski tečaj (en- dva- ali tromesečni) od dne 15. februarja dalje. Pričetek vsakokrat ob pol 7 zvečer. Vstop je mogoč vsak dan. Informacije daje kuharski tečaj v Gostilniškem domu, Ljubljana, Privoz št. 11. Telefon 26-75.

1 Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy dečiči, Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva c. 20.

Maribor

1 »Kovačev študent« vabi za nedeljo popoldne ob 4 v dvorano v Zadrudni gospodarski banki v Mariboru na zabavo. Vstopnina bo mala, smeja veliko.

1 V studeški Ljudski univerzi je drevi ob 7 predavanje g. Vlada Cizija. Tema predavanja: Na smučeh po Savinskih planinah in na Veliki Klek. Skioptične slike!

1 V »Nanos« predava drevi ob 8 glavni urednik in pisatelj Radivoj Rehar o zunanji politiki Italije.

Celje

1 »Iz domačih in tujih gor«. O tem bo predaval v ponedeljek, dne 12. t. m. v dvorani Ljudske posojilnice znani paninski predavatelj g. prof. Janja Mlakar. Predavanje priredi Smučarsko turistični odsek SK Jugoslavije.

1 Drž. krajevna zaščita dece in mladine v Celju bo imela redni občni zbor v mali dvorani Narodnega doma dne 22. februarja ob 8 zvečer.

Drugi kraji

1 Muzejno društvo v Ptuj. V soboto 10. t. m. bo slavnostna seja širšega muzejskega društva, na kateri bo izročena novemu častnemu članu banovinskemu konservatorju g. dr. Francu Steletu diploma, umetniško delo slikarja M. Sternena.

1 Trbovlje. Zasadna podružnica SLD bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 11. febr. ob pol 10 pri Fortcu v Trbovljah. Predaval bo Vl. Kapus, urednik »Lovca«.

1 Trbovlje. »Babilone«, burka v 5 dejanjih, se uprizori na pustno nedeljo popodne v Društvenem domu.

1 Videm ob Savi. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo 11. t. m. spevoigro »Kovačev študent«. Pridite ob 3 popoldne v našo dvorano.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20. Četrtek, 8. februarja: »Sonjkin in njegova sreča«. Red Četrtek.

Opera

Začetek ob 20. Četrtek, 8. februarja: »Viljem Tel«. Premijera. Izven.

Petek, 9. februarja: zaprto. Sobota, 10. februarja: »Nižavaz«. Red A.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 8. februarja ob 20: »Štambska roža«. Red A.

Dobra prebava pol zdravja!

Labko normalno izraznjenje pri zagatenu tenivosti črevesa vam omogočijo »ARTIN« dražje Vsebinsa štata- lje za Din 8- za dostuje za 4-6 krat.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Odobreno od min. »oe. politike in unrat. zdravja 8. Br. 2115 od 12. decembra 1933.

Sport

Zopet hokej na Iliriji

Državni prvak Avstrije KAC—Ilirija v soboto ob pol 16 v nedeljo ob 10.

Še vsi ljubljanci imajo v živem spominu zadnje hokej tekme ki jih je odigrala Ilirija z romunsko reprezentanco in Dunajčani. Takratna igra je zadivila vse gledalce. Mnogo je bilo tedaj takih, ki niso mogli tekmi prisostvovati, ker je bil delovnik; zato pripravila Ilirija za prihodnjo soboto in nedeljo še zanimivejše hokej tekme, v katerih nastopi avstrijski prvak. Pa tudi naši fantje so se od tedaj precej popravili, dasiravno so že napram prvim gostom zaigrali nad naše pričakovanje. Na tekme se še povrnemo.

Škalske tekme MZSP

Škalske tekme priredi dne 11. t. m. mariborska zimskosportna podzveza, ako bodo vremenska in snežne prilike ugodne. — Tudi bodo istega dne motorne dirke s smučarji, ki jih namerava na progi Ptuij—Maribor izpeljati mariborski akademski sabljaški klub skupno z motociklističnim klubom. — Mariborski MO se je sledeče konstituiral: dr. Odon Planinšek, predsednik; ravnatelj Oslak, podpredsednik; Fišer, tajnik; Rudolf Senica, blagajnik.

Smučarsko prvenstvo LZSP za sezono 1933-34

a) za naraščajo (letniki 1916—1917) na ca. 7 km b) za juniorje (letniki 1914—1915) na ca. 10 km dolgi progi, se ponovno vrši v soboto, dne 10. t. m. ob 15 s startom in ciljem ob Večni poti (ca. 500 m višje strelšča).

Tekmuje se po pravilniku JZSZ. — Tekmovalci-juniorji, ki so stardali letos na drž. prvenstvu že kot seniorji, imajo pravice nastopa.

Zrebanje se vrši v soboto ob 13 v restavraciji na strelšču pod Rožnikom. — Razglasitev in razdelitev nagrad takoj po končani tekmi istotam. — Obrazložitev proge 10 minut pred startom.

Iz domovine belega sporta. Na Svednico je aglini sportni klub Bloke priredil smučsko tekmo na 18 km za »Prvenstvo domovine smučarjev«. Proga z višinsko razliko okrog 250 m, je bila dokaj težka, ker je med vso prireditelji razsajala prava kraška burja, je bila se težja. To izpričuje tudi dejstvo, da je od 23 tekmovalcev prišlo na cilj samo 10. Doseženi rezultati so zelo dobri. Tekmovalo je šest klubov. Tekmovalci so se plasirali kakor sledi: 1. Ješe Rajko (Smuč. klub Ljubljana) 1:30:57; 2. Berlot Bogdan (SK Korotan, Ljublj.) 1:33:45; 3. Klančar Anton (SK Bloke) 1:35:18; 4. Grobler Alb. (SK Ilirija) 1:37:53 itd. Prvi trije so prejeli spominske plakete in sicer prvi zlato, drugi srebrno, tretji pa bronasto.

SK Korotan. Danes ob 20 seia upravnega odbora. Te seje naj se gotovo udeleže tudi člani Trček Janez in Stane ter Drožek Karel.

Kombinirani smučski tek na 6 kilometrski progi s startom na Vrhovnikovem hribu in ciljem na Vodnikovem trgu je priredil v nedeljo 4. t. m. SK Šostani. Doseženi rezultati so razmeroma dobri, ako se ve, da imajo šostanski smučarji za seboj še malo tekmovalci. Prva mesta so zasedli sledeči tekmovalci: 1. Lorbek O. 0:19:40, 2. Gajol 0:20, 3. Pusovnik 0:20:9, 4. Gruber 0:21:10, 5. Rock 0:21:45, 6. Toter 0:22:49. — Omenimo naj še, da bo treba v bodoče skrbeti za boljše markacijo in več kontrolnih postaj!

Po nalogu JLAZ sklicujeva sestanek po dveh delegatov Primorja in Ilirije, ki se bo vršil v soboto ob 20 v kavarni »Emona«, s sledečim dnevnim redom: razgovor o gostovanju francoskega moštva in ustanovitvi komiteja JLAZ v Ljubljani. Delegacije naj prinese s seboj pooblastila upravnega odbora. — Odbornika JLAZ v Ljubljani,

ASK Primorje smučarska sekcija, priredi enotedenski tečaj na Kravcu. Tečaj traja od 18. do 25. t. m. Dnevna oskrba (prenočišča in trije obroki) Din 35. Tečaj vodi zvez. smučarski učitelj Laci Michel. Prijavnina za tečaj Din 20. Prihvale se sprejemajo v tajništvo kluba: Nebošičnik IV. nadstr., soba 410 od 18—13.30. Istotam vse informacije.

Šmartno na Poh. priredi pod zaščito SPD Slovenska Bistrica v nedeljo 11. t. m. prvo propagandno in nagradno smučarsko tekmo na 16 km. Začetek tekme za seniorje ob pol 10, za juniorje ob 10. Zreb pred startom v gostilni Koren, prijavnina Din 5. Nagrajenih bo šest najboljših tekmovalcev s krasnimi praktičnimi darili, razen tega dode prvi trije tudi diplome. Tekmovalci ima o brezplačno prenočišče. Vsi, ki se zanimajo, naj vpošljejo prijave najkasneje do petka 99. t. m. na naslov: Pripravljali odbor za tekmo v Šmartnem na Poh. — Stare podlage snega 80 cm. pršiča do 30 cm; smuk idealen! Vabljani vsi prijatelji belega sporta!

Naš državni prvak BSK odide prihodnjo nedeljo na turnejo v Afriko, kjer bo odigral vsega pet tekem. Prvikrat nastopi že 16. t. m. in to v Aleksandriji. Zadnji dve tekmi odigra BSK v Palestini. Ceta turneja bo trajala 14 dni.

Zagrebiški klubi so se odločno izjavili, da naj obstoja državno liga-tekmovalstvo iz desetih klubov ter so proti sklicanju izrednega občnega zbora.

Naš zvezni kapitan ing. Boško Simonovič se je o priliki zadnje izbirne tekme v Zagrebu izjavil, da taki treninji nimajo smisla ter pravi, da bi morala naša reprezentanca igrati s kakim inozemskim moštvom. Kati, če igra proti kakemu domačemu timu, ne vzamejo igralci stvari dovolj resno ter se tudi nič ne potrudijo. Da je v takem primeru izbira precej težka, bo vsakomur jasno. Simonovič je tudi omenil sestavo ter se je izrazil, da Bertonec ne oride v poštev za državno reprezentanco.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE DOČUTIM

Zdravje človeka je odvisno od železa. Zamenjavanje železa o čenih obolenih povzroča včasrat težke in dolgotrajne bolezni, za tudi smrt!

Radioaktivna rogaška slatina pomaga železdu pri prebavi odločeno od neovih sten za telo neporabljive zaostanke in tako posneke urehota zdravilnih sokov v kri. Potvrdila na tudi delovanje črevesja in ozdravlja tvore in čire. Kdor pije redno vsak dan radioaktivno rogaško slatino, se vedno redi volje zdrav in poln življenjskih sil.

Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (konice)

Uredba o občinskih uslužbencih

Banovinski svet se bo pečal tudi z uredbo o občinskih uslužbencih. Ker je načrt uredbe v mariborskem ozirju hudo pomankljiv in posebno v socialnem ozirju napaden, se je Zveza organizacij občinskih uslužbencev in upokojenecv oornila na vse člane banovinskega sveta s posebno spomenico, v kateri je gospodom predložila spremembe k načrtu uredbe.

Posebno kruta je nameravana določba v členu 146, ki določa, naj se občinski uslužbenec staviyo na razpoloženje in po preteku 6 mesecev na novo razporede. Po takem določilu bi bile že pridobljene pravice obč. uslužbencev hudo okrnjene.

Zato opravičeno upamo, da se bodo take in podobne trditve iz uredbe črtale. Kdor je že toliko let zvesto služil občini, ki je izžerpal v njeni službi že vse svoje moči, res ni zaslužil, da bi se z njim tako postopalo.

Prijeti vlomilci

Celje, 7. febr.

V torek smo poročali o preurznem vjumu, ki je bil izvršen v noči od 31. januarja na 1. februarja t. l. v tekstilno tovarno na Polzeli, kjer se je vlomilec plen zelo dobro obnesel. Orožniki v Braslovčah so šli takoj na delo in kmalu dobili vlomilce v svoje roke. Dne 5. t. m. sta bila aretirana ter izročena v zapore okrajnega sodišča na Vranjskem Kamenskem Anton in Debeve Anton, oba s Polzele. Ves denar, blago in browning so dobili še pri njih in so vse vrnili lastniku.

Sinova ubila očeta

Pred mariborskim senatom sta sedela včeraj na zatožni klopi brata Avgust in Stefan Kirec iz Hotize v Prekmurju. Oba brata sta bila obtožena strasnega dejanja — očetomora. Obtožnica je osvetlila žalostno ozadje tega dejanja, ki se je odigralo 2. novembra lanskega leta. Oče obeh obtoženca Stefan Kirec se je mudil 24 let v Ameriki, od ko. er je pošiljal domačim denar. Šla je za njim tudi žena, ko sta oba sinova odrasla, da sta lahko sama gospodarila. Leta 1931, pa se je stari Kirec nenadoma povrnil iz Amerike ter skušal zopet vzeti vrniti gospodarstva v svo. o roko. Ker pa so mu bile domače razmere tuje, se ni kmalu znašel. Tudi sinova, navajena na samostojnost, sta očeta kot gospodarja težko prenašala. Izemili so se iz tega spori, ki so postajali vedno pogostejši, zlasti, ko se je stari Kirec udal pijanci ter zapravljal ves denar, ki ga je prislужil v Ameriki. Usodnega dne sta pripeljala sinova buče z njive ter jih zlagala na dvoriščen. Pristopil je oče, sporekli so se in v zvezi zgrabil stari za sekiro ter navlail na sinova. Tu sta se umikala, ker pa je oče grozil, da ju pobje, je zagrabil eden ročico, drugi pa kol. Oni z ročico je udaril očeta po roki, kol pa je priletel tako nesrečno po glavi, da se je stari zgrudil. Vsi poskusi povrniti ga nazaj v življenje so bili zaman in stari Stefan Kirec je obležal pod udarcem mrtev. Sinova sta dejanje priznala, zagovarjata se s silobranom. Obsojena sta bila radi prekoračena silobrana vsak na leto in 2 meseca strogega zapora.

— Lastno stanovanje lahko kupite v solastnini v stanovanjski hiši! — Ponudbe sprejema: »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

Vorošilov trdi:**Rdeča vojska je pripravljena**

To je ljudski komisar ali minister za vojsko in mornarico g. Vorošilov. Na zborovanju komunistične stranke v Moskvi je Vorošilov imel vprav senzacionalen govor o vojni nevarnosti z Japonsko. Vorošilov je hotel pokazati, da je sovjetska Rusija pripravljena na boj. Njena oborožena moč je moderna in od zadnjega zborovanja komunistične stranke se je rdeča vojska preobnavala in izpopolnila. »Mi imamo moderne tanke v dovolj velikem številu, je dejal Vorošilov, imamo dovolj dobrega topništva, dovolj dobrih ročnih strojnih pušk in navadnih strojnica za obrambo proti zračnim napadom. Imamo tudi že mogočno kemično industrijo in tudi naše prometne zveze niso slabe. Zgradili smo si mogočno bombna letala in tudi ostalo letalstvo izpopolnili. V armadi smo izvedli mehanizacijo do skrajnosti. Za obrambo države smo zgradili utrdbe ne samo v Evropi, temveč tudi na Daljnem vzhodu in Vzhodni Sibiriji. Ob Vzhodnem morju so obalne utrdbe pri Murmansk, nadalje so še utrdbe pri Črnem morju in še posebej na Daljnem vzhodu. Prepričani smo, da se bo ob teh utrdbah skrhalo vojno razpoloženje vsakega nasprotnika.

Radi nevarnosti, da bi kdo rusko obal napadel, je bila sovjetska Rusija prisiljena, oborožiti se tudi na morju. Oklopnic in letalskih ladij-matic sovjetska Rusija nima na severu in na Daljnem vzhodu, vendar njene ladje in podmornice, ki se lahko oprejo na obalne utrdbe, zadostujejo za obrambo proti sovražniku.

Rdeča vojska je dovolj šolana. Strelja na moderen način in zna sukati orožje. Tudi psihološko se je navadila nove tehnike. Izpopolnjuje se v prvi vrsti z naraščanjem, ki prihaja iz dela v kmetijskem in kmetijskem stanu. Število organiziranih komunistov in mladokomunistov se v njej množi. Častniki mnogo store za novo socialistično vzgojo armade. To je ena izmed njihovih prvih nalog.

Nato je Vorošilov govoril o položaju na Daljnem vzhodu. Japonska je prva država, je dejal Vorošilov, ki se je skušala z vojno rešiti iz krize. Na svetovnem tržišču nastopa kot glavni kupec surovin, potrebnih za oboroževanje in priprave na morju. Poleg tega je jasno, da se Japonska tudi politično pripravlja na vojno, ki bo gotovo resnejša, kakor je bila vojna, ki jo vodi proti Kitajski. Japonska je postala popolna gospodarica v Mandžuriji, nato je pričela ogro-

žati sovjetske interese na vzhodno-kitajski železnici. Japonci smatrajo za izzivanje, če mi skušamo zavarovati svoje meje in svoja mesta. Njim bi bilo ljubše, da bi bile sovjetske meje prav tako nezavarovane, kakor kitajske meje l. 1931. Japonska se pripravlja na vojno gospodarsko, organizatorično, tehnično in s pomnožitvijo svojih vojaških sil. Poleg tega pripravlja v Mandžuriji opiralnice za novo ofenzivo. Mandžurija se polagoma izpreminja v najmočnejše oporišče Japonske. Sovjetska Rusija mora vsemu temu pazno slediti, storiti potrebne ukrepe in biti pripravljena na vse. V prvi vrsti si mora Rusija priboriti v svojih mednarodnih odnosih večjo prožnost in svobodo. Vse države, ki ne mislijo na vojno, se zbirajo okoli Rusije. Odnosi sovjetske Rusije do držav na bližnjem vzhodu so izvrstni. Najbolj prijateljski in najtrdnjeji so do Turčije. Odnosi do Perzije in do Afganistana niso slabi. Le Daljni vzhod je pokrit z oblaki. Tam lahko izbruhne vojna. Ako nam vojno vsilijo, potem bo to velika in resna vojna. To bo vojna proti boljševikom in poleg tega moderna vojna, ki bo povzročila mnogo stala.

Vorošilov je nato podrobno naštel, kaj je vse ukrenil za utrditev ruskih postojank na Daljnem vzhodu. Število vojaštva niso posebno pomnožili; številk ne more navesti. Na važnih postojankah so postavili utrdbe, ki bodo sovražniku prizadele mnogo škode. Vladivostok in vsa obala, severni Sahalin, kakor Kamčatka in kakor vsako pod njenega ozemlja na Daljnem vzhodu mora sovjetska zveza braniti za vsako ceno in jo bo tudi branila. Stranka, delavski razred in vsi delavci sovjetske Rusije tvorijo danes takšno silo, tako organizirano armado borcev, da malenkostne ovire, ki se stavijo na pot njenemu napredku, ne pridejo posebno v poštev. Vem, je zaključil g. Vorošilov, da smo mi vsi o tem prepričani, kakor en sam mož, da bomo nadalje znali braniti Daljni vzhod in da se bomo končno vrnili iz vojne, ki bi nam bila vsiljena, kot zmagovalci.

Iz Moskve poročajo, da je komisar za zunanje zadeve Litvinov sprejel japonskega poslanika Oto in se z njim razgovarjal o političnem položaju na Daljnem vzhodu.

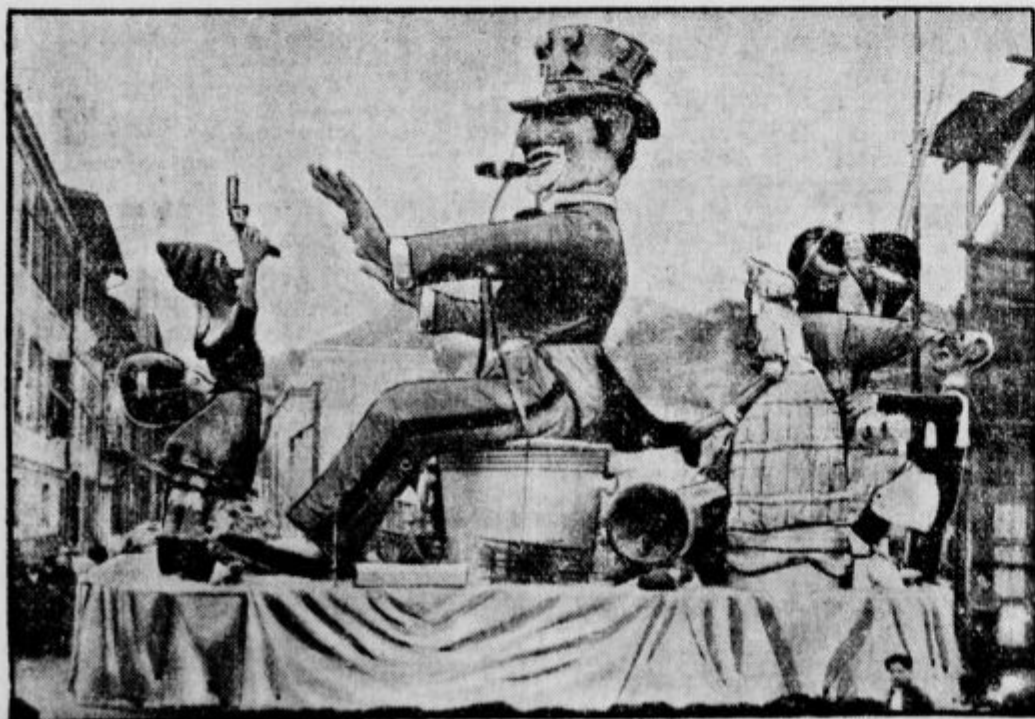
Na Speibergalpe na Solnograškem je plaz porušil kočo in jo nesel s seboj 150 m globoko. Turisti kaj radi obiskujejo kočo. K sreči ni bilo nobenega v njej.

Moderen način goliufanja

Českoslovaška policija je zaprla v Libni v praški okolici poljskega državljana Z. Böhma, ki je v teku dveh let izvajal posebno sleparstvo. Ponujal je po časopisih za nizke obresti (6% letno) skredit v poljubni višini za vse osebe, ki razpolagajo z zadostnim jamstvom. Böhm je prejel v teku dveh let čez 75 tisoč pisem. Obnavljal jih je 50 tisoč in nazadnje je sleherni dopisnik izgubil večji ali manjši znesek. Böhm je namreč pred vsem zahteval 50 do 100 Kč pisarine. Potem ni odgovarjal na nadaljna pisma in dajal v liste oglase pod drugačnim imenom. Tako je uspešno izkoriščal lahkovernost in v splošnem »vnočile« okoli 2 milijona Kč.

Tudi Nemci morajo imeti princa Pusta

Tudi Nemci imajo svoj karneval. Še več imajo tudi princa karnevala, ki mu izroča kölnski župan Ebel žezlo. Žalibog, da je moč teh princev po vsem svetu silna...

Kakor druga leta, so tudi letos priredili v Nizzi tradicionalni »karnevale«. Toda letos so to zabavo prekinile hrupne demonstracije radi škandala Staviškega. Demonstranti so razbili več »karnevalovih« vozov.

To je prizor izpred ene izmed pariških postaj. Prtljago vozijo postreščki, ker šoferji stavkajo.

35 žrtev snežnih plazov

V Italiji, Franciji, Španiji in severni Afriki je bil te dni mraz posebno hud. Celo v Maroku je snežilo. Poročila iz Italije so vprav katastrofalna. Vasio Bolognola v Apeninih je zasul snežni plaz. Bilo je 15 ljudi ubitih in 40 ranjenih. Prvo vest o tej nesreči so prinesli smučarji v Marcerato. Od tu se je podala rešilna odprava, v kateri so bili udeleženi smučarji, vojniki in miličniki. Radi snežnih zametov so silno težko prišli na mesto. Že pred 4 leti je vasio Bolognola zadela podobna nesreča. Tedaj je bilo 20 mrtvih. Na Monte Tibbino je plaz ubil 8 ljudi. Tudi vasio Monte Robiano blizu Ascolija je zasul snežni plaz. Osem ljudi je bilo ubitih in 15 ranjenih. Tudi stvarna škoda je silno velika. Plaz je prekinil železniški promet med Ancono in Pesarom. V Pistoji je vihar odkrival strehe in ruval drevesa.

Daladier je odstavil načelnika pariške policije g. Chiappea (izgovori: Kjapa), ker je to zahtevala levica, na katero se hoče Daladier opreti. Na podobi vidimo g. Chiappea.

Neizmerna je materina ljubezen!

Iz Bukarešte je prišla vest, da je 6 ljudi utočilo, ko je hotelo na saneh čez reko Ceago v Besarabiji. Led se je udril in 6 ljudi je požrla voda. Na prvih saneh sta se vozili dve sestri s svojimi možmi. Ena izmed teh žena je držala v naročju novorojenčka, ki so ga pravkar krstili v bližnji vasi. Na drugih saneh se je peljal oče obeh žena. Ko so prve sani zavozile na led, se je ta vdrl in nesrečni potniki so izginili pod vodo. Mati je bila z duhom tako prisotna, da je v zadnjem trenutku vrgla otroka na led, kjer naj bi ga bili drugi pobrali. Ko je hotel njen oče, ki se je peljal na drugih saneh, pobrati otroka, se je led udril in voda je požrla njega in otroka.

Linčati so ju hoteli

Iz Oklahoma City poročajo, da so v kraju Sapulpa izbruhnili nemiri. Množica je hotela linčati dva tolovaja, ki sta bila zaprta v ječi. Policija je naval množice zadržala. Reparja sta bria člana tolpe, ki so jo te dni po hudem boju aretirali, v katerem sta našla smrt dva policijska uradnika in dva tolovaja.

Krščanska drama v japonskem gledališču

Mikihiko Nagata, znani japonski dramaturg in novelist, je napisal dramo »Kirishitan Emakie, ki obravnava zgodovino kristjanov v Nagasakiju. Prva uprizoritev je bila v gledališču Kabuki-za, ki je največje in najlepše gledališče v Tokiju in Japonski in je imela popoln uspeh. Naslov in vsebina dela »Slika kristjana« je vzeta iz knjige »Zanimive zgodbe iz Nagasakija«, ki je nedavno izšla. Junak drame, neki mladi umetnik iz mesta Nagasaki je imel svoj atelje pri naselbini tujcev. Tako je dobil od nekega Evropeca naročilo, da mu napravi razpelo iz lesa. Pri tem delu je podlegel silnemu vplivu Krščanega, postal je katoličan kljub silnemu preganjanju, ki je prav tedaj divjalo. Spreobrnjen je tudi svojo ženo, ki mu je nasvetovala, da bi se z begom na nizozemsko ladjo odtegnila preganjanju. Beg se je ponesrečil, umetnika zgrabijo in ga križajo. Tudi nevesta se brani, da bi dala znak odpada s tem, da bi stopila z nogo na razpelo, zato tudi njo umorijo ob njenem ženinu Seinosuku.

Dne 5. novembra 1933 je bila na prošnjo pisatelja te drame v tokijski stolnici sv. maša za mrtve Seinosuko, junaka drame, ki predstavlja obnem zgodovinsko osebnost.

Sv. maše so se udeležili gledališki igralci in drugo gledališko osebje, a tudi mnogo ostalega občinstva.

Indijski katoliki protestirajo proti zakonu za omejitve rojstev

Madras (Indija). Nedavno objavljeni zakonski predlog, ki se nanaša na omejitve rojstev in na ustanovitve specialnih klinik v ta namen, je izzval pri vseh indijskih katoličanih živahen odpor, ki se je še povečal, ko so bili objavljeni predlogi, ki jih je podal dr. Hutton, predsednik komisije za ljudsko štetje.

V Madrasu je bilo veliko protestno zborovanje pod predsedstvom madraškega nadškofa. Zborovanja se je udeležilo okoli 800 oseb. Prvi je govoril p. Basenach D. J., profesor narodnega gospodarstva na univerzi sv. Ignacija, ki je odločno kritikoval omejitve rojstev, ki ni prinesla v deželah, ki so jo izvedle, zaželenih rezultatov. Poudaril je, da bi se dalo zlo, o katerem misli vlada, da ga bo odpravila, odpraviti z drugimi sredstvi, ki bi ne bila nemoralna, kakor so ta, ki se nameravajo uvesti. Za tem govornikom so še govorili en zdravnik, en novinar, ena zdravnica in en sodnik, vsi s svojega strokovnega stališča. Nazadnje je povzel besedo sam nadškof, ki je na koncu svojega govora naslovil apel na vse dobre Indijce in jih rotil, naj ne dopustijo, da bi se v njihovih deželah sprejeli zakoni, ki bi jim morali biti v smoto.

Zborovalci so ob koncu zborovanja z navdušenjem sprejeli resolucijo, ki je naslovljena na pristojne oblasti.

Nekaj ur pozneje se je vršilo slično protestno zborovanje v Mangalore-u. Poročila o teh protestnih shodih so bila objavljena v vseh časopisih mesta Madras brez verske razlike. Hindi in muslimani so se prav tako uprli temu zakonskemu predlogu in bodo glede tega vprašanja nastopali skupno s katoličani, da bi onemogočili uveljavljenje navedenega zakonskega predloga.

„Velja za vožnjo s konjsko železnico“

Grška vlada je pričela strogo varčevati. Prepovedala je uvoz marsikaterega inozemskega blaga. Tobačne tovarne morajo zavijati svoje izdelke v navaden papir, namesto dosejanega voščenega. Ta je prihajal namreč iz tujine. Vlada je odredila, da morajo vse sedanje zaloge voščenega papirja izročiti čokoladnim tovarnam, ker zahtevajo ta ovitek pri živilih mednarodni higijenski predpisi. Tobačne tovarne so morale prodati nakupljen papir slaščičarnam. Zato kupujejo zdaj na Grškem čokolado z notranjim ovitkom, ki vneta priporoča različne vrste tobačnih izdelkov.

Ateška uprava mestnih električnih železnic je v znamenju varčevanja sklenila porabiti vse zaloge starih neuporabljenih listkov. Potnik plača zdaj za vožnjo 3 drahme, a prejme od sprevednika listek z napisom: »Samo za vožake. Cena 0.15 drahme. Velja za eno vožnjo s konjsko železnico po mestu ali v okolico«. Konjska železnica je davno izginila, toda kriza je otela pozabljenju njeno zapuščino, neprodane stare listke.

Ko se je na tehnični visoki šoli v Budimpešti te dni pričelo zopet vpisovanje, so neznanci vrgli smrtiljivo bombo in s tem prekinili vpisovanje.

Takole nabirajo na Angleškem vojske. Letos se vojska oblasti pritožujejo, da je naraščal povprečno zelo šibak.

Gospodarstvo

Znižanje obrestne mere Narodne banke

Dne 14. januarja smo pisali, da namerava naša Narodna banka znižati svojo diskontno obrestno mero za pol odstotka. Obrestna mera Narodne banke je bila že od 21. julija 1931 neizpremenjena: 7,5 za diskont in 9% za lombard. Sedaj poroča zagrebški Lloyd, da je Narodna banka znižala svojo obrestno mero počeni s 9. februarjem za diskont menic od 7,5 na 7%, za lombard vrednostnih papirjev pa od 9 na 8%. To bo imelo za posledico splošno znižanje obrestne mere v državi, ker je po uredbi o ma-

ksimiranju obrestne mere z dne 22. novembra vezana obrestna mera tako za vloge kot za kredite na eskont Narodne banke (za posojila 5% več, za vloge 1% manj).

★

Znižanje obrestne mere za vloge pri Državni hipotekarni banki. S 15. februarjem bo znašala obrestna mera za nove vloge pri Državni hipotekarni banki 5%. Za sedanje vloge velja obrestna mera 6% še do 30. junija, od tedaj pa se zniža na 5%.

Zaščitenim dolžnikom — kmetom!

Podpisane osrednje organizacije denarnih zavodov so 21. jan. t. l. objavile v dnevniki, naslednje dni pa tudi v tednikih poziv zaščitenim dolžnikom-kmetom, kako naj doprinešeno verodostojne dokaze, da jim gre zaščita po uredbi z dne 22. nov. 1933; sicer bi bilo treba prizivov na višje instance, ki bi povzročali mnogo dela, zamude časa in stroškov tako dolžnikom kakor denarnim zavodom.

Ker so se med tem pojavili od nemerodajne strani dvomi o umestnosti naših navodil v gori omenjenem razglasu, zato ponovno opozarjamo, da je pred vsem v interesu kmetov-dolžnikov samih, da se ravna po njih. V nasprotnem primeru bi bili namreč zavodi primorani v svrhu pravičnega izvrševanja uredbe zateči se k višjim oblastem za pomoč, kar pa bi povzročilo še večje neprimernosti in stroške. Razume se, da je veljal omenjeni poziv samo onim dolžnikom, ki med tem že zadeve še niso uredili z upniki, odnosno glede katerih se niso upniki na jasnem, če jim gre zaščita ali ne.

V Ljubljani, dne 6. februarja 1934.

Zadružna zveza. — Zveza slovenskih zadrug. — Zveza jugoslovanskih hranilnic v dravski banovini. — Društvo bančnih zavodov v dravski banovini.

Državne finance v decembru

V mesecu decembru so znašali državni izdatki pri splošni upravi 554,0 milij. Din (novembra 561,2, proračun 582,5 milij. Din), dohodki pa 500,8 milij. (v novembru 627,0 milij., proračun 582,5 milij.). Dohodki dohodkov je bil zadovoljiv, kar je v teh mesecih običajno dejstvo.

Skupno so znašali državni dohodki v prvih 9 mesecih proračunskega leta 1933/34 (od 1. aprila 1933 do 31. decembra 1933) 4811,1 milij. Din ali 91,8% proračunske vsote za to dobo. Izdatki pa so dosegli 4253,74 milij. ali 81,1% proračuna za teh 9 mesecev.

Med dohodki omenjamo posebno dovoljen dotok neposrednih davkov, ki presega proračunske vsote, nadalje pri monopolih in tudi pri nekaterih državnih podjetjih. Slabši pa je donos trošarin (67,7% proračunske vsote) in taksah (64,4% proračunske vsote).

Med izdatki so bili izvršeni: vrhovna državna uprava 100,1%, in pokojnine 127,25% proračunske vsote. Najmanjši odstotek izvršenega proračuna izkazuje ministrstvo za fizično vzgojo, o naroda s 33,3%, nadalje prometno ministrstvo s 50,3% in državni dolgovi s 53,55%. Izdatki za pokojnine so prekoračili proračun za 266,4 milij. Din in so znašali 776,7 milij. Din. To pomeni, da so faktični izdatki že skoraj dosegli za celo proračunsko leto 1933/34 določeno vsoto 813,7 milij. Din. Pri tem pa ostanejo še celi trije meseci do konca proračunskega leta.

Državna gospodarska podjetja izkazujejo v prvih devetih mesecih dohodkov 2458,7 milij. Din, kar pomeni 82,3% proračuna. Izdatki pa so znašali 2098,45 milij. Din, kar je 81,1% proračuna.

Konec decembra je bilo pri splošni državni upravi likvidnih, pa neizplačanih računov za 139,8 milij. Din (konec novembra 140,6 milij. Din), pri državnih podjetjih pa so znašali ti računi 191,2 milijona Din (konec novembra 208,05 milij. Din), od tega pri glavnem ravnateljstvu državnih železnic 149,2 (163,2) milij. Din in pri ministrstvu za gozdo- in rudnike 42,0 (40,8) milij. Din.

V primerjavo navajamo še, da so znašali državni dohodki v prvih devetih mesecih proračunskega leta 1933/34 4811,1 milij. Din, v devetih mesecih proračunskega leta 1932/33 pa 4350,9 milij. Din. Izdatki pa so se zmanjšali od 4484,4 na 4253,74 milijona Din.

Dvig cen v januarju

Indeks cen Narodne banke v veletrgovini kaže za januar 1934 te podatke:

	jan. 1933	dec. 1933.	jan. 1934
rastl. proizv.	65,4	52,7	53,1
živina in proizv.	57,2	57,1	57,8
miner. proizv.	73,7	76,2	76,2
indust. proizv.	73,0	68,4	69,2
skupno	67,6	62,5	62,9
izvozni predm.	59,6	59,2	59,2
uvozni predm.	73,8	73,5	74,1

Vse skupine predmetov so narasle v cenah. Rastlinski proizvodi so narasli zaradi dviga cen pšenice, koruze, suhih sliv in vina, cene prašičev, masti, slanice, zaklane perutnine in koz so tudi narasle, dočim so padle cene volov in jaje. Med industrijskimi proizvodi omenjamo dvig cen opekarskih proizvodov, bombažnega prečiva in otrobov.

Važno je, da je indeks izvoznih predmetov kljub dvigu cen rastlinskih proizvodov, živine in proizvodov ostal neizpremenjen, dočim so uvozni predmeti v ceni ponovno narasli.

★

Italijansko-jugoslovanski plačilni promet. Dne 28. decembra 1933 je bilo stanje naslednje: prijavljene terjatve italijanskih izvoznikov, dosepele pred 1. junijem 1932 8,3 milij. lir, dosepele do 1. nov. 1932 18,9 milij. lir. Izvršena vplačila pri jugoslov. Narodni banki, pa še neizplačane v lirah 9,9 milij. lir. V tem znesku pa ni vračunano tranzitno blago, ki se ne more izplačati v lirah. Terjatve znašajo z dospelostjo pred 1. nov. 1932 14,7 milij., z dospelostjo po 1. nov. 1932 pa 16,5 milij. lir.

Vpis v trgovinski register: Kohnstein in Neukirchner, strojenje usnja itd. — Izbrisli: Carl Kasper, trg. z mes. blagom v Ptuj (prestanek obrti), Otmir Leposcha Franc Makesha nasl., Ptuj (prestanek obrti), Anton Mohorič, Ptuj (prestanek obrti), Škerbinjek Markus, Recenjak (prestanek obrti), Schindler Feliks, Sirje pri Zid, mostu (zbog oddaje trgovine).

Likvidacija: Tiskovno društvo v Ptuj, r. z. z. o. z. v Ptuj.

Odvajni konkurzi: Kekec Františka, trgovka v Murelincih 40, p. Sv. Marijeta pri Moškancih (vsa masa razdeljena), Premel Ivan, trgovec v Zagorju ob Savi (vsa masa razdeljena) in Ivan Sedlar, trgovec v Ljubljani, Linhartova 4 (sklenjena prisilna poravnava).

Avstrijske stavne hranilnice so lani pospešile investicijsko delavnost v Avstriji. V letu 1933 je 12 stavbnih hranilnic dalo 8,3 milij. šil. stavbnih posojil, odnosno nabranih gradbenih vsot. Poleg tega pa so dale tudi 3,1 milij. šil. vmesnih kreditov.

Prepoved šmaritice v Nemčiji. S 1. januarjem je šmaritica v Nemčiji popolnoma prepovedana.

Borza

Dne 7. februarja 1934.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Amsterdam, Bruslja, Curiha in Trsta. Popustili so Berlin, London, Newyork in Praga, narasle je le Pariz.

Avstrijski šiling je na ljubljanski borzi popustil na 9, na zagrebški pa je celo padel na 8,80, na belgradski je bil zaključen po 8,87 in 8,86. — Grški boni so notirali v Zagrebu 35—36, v Belgradu pa 36 denar in zaključek.

Ljubljana. Amsterdam 2297,63—2308,99, Berlin 1351,25—1362,05, Bruselj 798,02—801,96, Curih 1108,35—1113,85, London 177,19—178,79, Newyork 3541,61—3569,87, Pariz 222,04—226,10, Praga 160,20—170,15, Trst 300,46—302,80.

Curih. Pariz 20,28, London 16,02, Newyork 322,50, Bruselj 72,025, Milan 27,13, Madrid 41,80, Amsterdam 207,10, Berlin 122,10, Dunaj 73,08 (57,8), Stockholm 82,45, Oslo 80,35, Kopenhagen 71,45, Praga 152,28, Varšava 58,05, Atene 2,98, Carigrad 2,51, Bukarešta 3,05.

Vrednostni papirji

Čvrsta tendenca za državne papirje se je danes izpremenila v pravo hoso, ki je poglata tečaj tako

Znamenit zdravniški izum na polju kozmetike.

Sedaj je lahko pomladiti uvelo in ostarelo kožo ter je napraviti belo in svežo. Znanost je napolnila naša element, ki redi in pomlajuje kožo. Če se ta sestavina uvede v kožno tkivo z gladilnimi kretnjami, izginejo gube in brazde, zajedanci, razširjene znojnice in vsi drugi nedostatk. Ta nov element, ki kožo redi in pomlajuje, se pridobiva od mladih živali in nahaja se v novi kremi Tokalon. Polepševalno in krepi delovanje te kreme daje koži videz zdravja in mladosti, ki prihaja iz podkožnega tkiva. Celo najgrša lica postane divno lepo.

Uporabljajte kremo Tokalon, hranilo za kožo rožnate barve zvečer pred počitkom. To sredstvo redi in pomlajuje Vašo kožo med snom. Kremo Tokalon, hranilo za kožo bele barve (brez masčobe) pa uporabljajte zjutraj. Ta krema beli in napenja kožo, osvežuje Vaše lica za ves dan ter omogoči najboljšo pripravo pudra.

Bela Vaša polt in pomladitev kože, pa naj bi bila ta poprej v še tako slabem stanju, so uspehi, ki nadmirujejo celo Vaše najljubše sanje. Izenačili in očarali Vas bodo.

Ptuj

Umrla so: Jakob Lacko, užitar v Dornavi, star 77 let; Jožef Štruc, posestnik v Krčevini, star 66 let; Neža Koros roj. Hahjanič, posestnica — vdova — iz Ptuja, stara 66 let. Naj počivajo v miru!

Ponesrečil se je delavec Jožef Sveneč, zaposlen pri mestni parni žagi v Ptuj. Pri spravljaju hloda v žago je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo in se hudo poobil po celem telesu. — Janez Petrovič, pos. sin je pri Zavrču tretil z neznanim voznikom in pri tem podel pod konje, ki so mu prizadeli nevarne poškodbe po celem telesu, posebno na glavi ima nevarne rane. — Terezija Merzel, 61 let stara zasebnica iz Ptuja, je s škafom vode na glavi padla tako nesrečno, da si je zlomila levo golen. V zakristiji minoritske cerkve obnavlja slikar g. Šternen lani odkrite freske, o katerih smo svočas na tem mestu poročali in ki so redka znamenitost.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Cetrik, 8. februarja: 12.15 Ruske reproducirane pesni, 12.45 Poročila, 13.00 Cas, citraški reproduciran koncert 18.00 Gospodinja in zdrava prehrana (ga. Humekova), 18.30 Srbohrvaščina (dr. Rubel), 19.00 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj), 19.30 Plošče po željah, 20.00 Koncert pev. zbora »Ljubljanski Zvon«, 20.45 Dolinski šramel kvartet, 21.15 Radio orkester, 22.00 Cas, poročila, Radiojazz.

Drugi programi:

Cetrik, 8. febr.: Belgrad in Zagreb: 20.00 Koncert orkestralni. — Dunaj: 16.50 Koncert, 18.40 Klavir, 19.50 Zaroka in svatba. — Budimpešta: 17.30 orkester, 19.30 Lon Juan (prenos Mozartove opere). — Milan-Trst: 20.50 Prenos opere. — Rim: 20.40 Orkestralni in pevski koncert. — Varšava: 20.00 Koncert Karlovica. — Praga: 19.30 Godba na pihala, 20.50 Orkester in solisti. — Vsa Nemčija: 19.00 Nova plesna glasba. — Mnakovo, Lipsko, Vratislava: 20.50 Malo vsakodnevno veselje (pesira ura).

Ludvik Ganghofer: 10

Samostanski lovec

Gospod Schluttemann je pokukol vanjo in obrnil oči, da se je pokazala v njih sama belina. Menil je menda, da bo našel v košarici kako čedno številec svežih jajec ali kepo presnega masla. »Bedarijate! je zarežal, da se je Gitka prestrašila in skoro spustila košarico iz rok. »Kaj pa hočeš s tem? Mar naj si ta plevel denem za klobuk?«

Gitke oči so se ovlažile in tiho, da se je še komaj slišalo, je rekla: »Jutri je veliki petek!« Vem! Ali misliš dekla, da se morda ne spoznam v koledarju?«

»In to so telogi. Sama sem jih prinesla s strni in v Rdečini... in... sem jih namenila za božji grob našega ljubelega Gospoda.«

Gospod Schluttemann se je umiril. »Tako? Tako? Krščanske je zamisljal. «Deni košarico kar tja na mizo. Odrajtal bom bratu cerkveniku. Tako! In zdaj Bog plačaj! In zbogom!« Pomenljivo je zamahnil z roko proti vratom, toda Gitka se ni premaknila; od bojazni je prebledela ko zid in je prosila pogledala gospoda Schluttemanna.

Valpet je osupnil; nagnil je glavo na stran in se približal dekletu z grozečimi očmi, da se je Gitka plaho umaknila za nekaj korakov.

»Bi menda radi še nekaj?« Hočoh? Ne razumem! To je torej tiša krščanska pobožnost! He! Ta plevel je bil torej samo pretveza, da smo mogli sem noter?«

»Ne, ne, gospod oskrbnik...« se je branila Gitka in glas ji je pojemal.

»Nič ugovorja!« je udarilo kakor grom izpod srsekih brk. »Kaj hočemo? Torej? Bo kaj ali nič?«

Vsa v strahu je pogledala Gitka kvišku; hotela je spregovoriti, toda preden je mogla izustiti besedico, so se ji udrele solze, in grenko plakajoč si je pokrila obraz z obema rokama.

»Seveda! Seveda! Zdaj bomo tulili!« Dolgokrako je premeril gospod Schluttemann izbo in stegnol roke kvišku. »Gospod ti moj Bog, zeuske si pa res ustvaril, ko si bil slabe volje. Tuliti! Tako! Tuliti! Tako delajo vse! Vse! Vse! Ali je pač antihoma dostavil: samo gospa Cecilija ne? Siroko se je razkorčel pred Gitko in se oprl s pestmi ob boki. »Torej? Ali se bomo že navekali? Bom že vendarle končno čul, kaj hočemo?«

»Ah, gospod valpet,« se je začelo med solzami in ihtenjem, »moj brat ne more plačati revnince.«

»Tu imamo!« Gospod Schluttemann je treščil z roko ob mizo. »Malomarni brat noče plačati in njegova imenitna sestra se košati okoli nališana kakor kaka grajska!«

Gitka je prestrašeno pogledala ob sebi, palo je z drhtečo roko zmehkala šopek trobentice v modru in zajecjala vsa v solzah: »Ne, ne, gospod valpet! Saj vendar ni nimam. Poglejte devlje, sama sem jih sečila; in krilec nosim že štiri leta, in traku je samo prišil, in modre mi je dala Eggerica zastoni, ker mu je njena Cenka že odrasla. In to platno — to sem si sama obelila.«

Oči gospoda Schluttemanna so začele sumljivo mežikati. To se pa nič ni poznalo sili njegovega glasu: »Seveda! In je šlo spet polne korce luga.«

»Ne, ne, gospod valpet, belila sem ga za solnce.«

»Tako?« Zares! Tudi ljubo, dobro solnce mora priti ženski nečimrnosti na pomoč! In jaz, valpet, se moram ubijati s takimi neumnostmi. Zakaj ni prišel tvoj brat sam? Zakaj noče plačati?«

»Ah, gospod valpet, brat mora od ranega jutra

do temne noči delati v solarni. In plačal bi rad, če bi le mogel. Pa ima doma bolnega otroka in žena mu je legla, ko je nastopila zima. Trikrat na teden mora imeti meso, in zadnjič smo ji morali kupiti vina, ker je tako strašno slaba in zanič.«

»Tako? Tako?« je zarežal gospod Schluttemann. »In zakaj ni prišel nihče k meni po ubožno izkaznico? In zakaj nismo šli k ubožnemu očetu in si ne dobili mesa in vina in krepke župice? Samostan vendar ima in samostan da! Strela še enkrat! Zakaj ne?«

»Ah, gospod valpet...« in solza je zdrčala za solzo po drhtečih Gitkinih licih, »prav rada bi to storila. Saj bi naredila vse za svakino in njeno ljubo otrobo. Toda brat ne trpi. Vedno pravi, da je še mož, ki zna delati in zaslužiti. In bil je vendar enkrat prej vojnik. In ne pusti, da bi se mešala med berače, in... ne morem bi čuti, da bi nas ljudje za lakomnike zmerjali in za hladačete.«

»Tako? Tako?« Kajpada! Sila in revščina spred in zadaj. Toda košatol! Le košatol! In z nosom kvišku pod nebo! To pa to! Čakaj samo, čakaj, bom pregledal tvojemu bratu njegovo ošabnost. Povej mu: ako ne plača na velikonočni ponedeljek, bo zagrmelo! Fevd mu bom vzel in dal drugemu. Da, tako bom napravil! Naj me Bog kaznuje, če ne!«

Gitka je pobledela in malo da ni omahnila. Gospod Schluttemann je pa ronel dalje: »Ta je pa prava! Ne plačati! Kakopak! Pa bi prišel potem drug za drugim, najprej židovniki pa gostarjari in še kupci... in potem si patri in jastri, ki morajo tudi živeti, lahko dajo kar motov za vrat in naj love sopol Obah!«

Gospod Schluttemann je hotel spet s pestjo pritisniti eno na mizo, pa je sredi zamaha pridrhal roko; tudi Gitka se je prestrašila in se prišla z roko za grlo, kakor bi jo prešinilo isti moliš za za-

pazila oba, da nista bila sama v izbi.

Pred njim je stala visoka duhovniška postava; preko črnega talarja, kateri bel škapulir je bil z visokega vezeno obrobjen, je visel na zlati verižici lesketajoč se križ, pol zastri po redkih kosmih sive brade; majhna višnjeva čepica je pokrivala teme; izpod koščenega, ostro rezanega čela so strlele košate obrvi kakor strešice nad očmi; toda obraz ni imel na sebi nič temnega; bil je moško resen in vendar prijazen.

Gospod Schluttemann se je priklonil; kajti duhovnik pred njim je bil gospod Henrik Inzing, prošt v Berchtesgadenu.

»Reverendissime!« (Prečastiti!) je dejal gospod Schluttemann in se je spet priklonil. »Ni konca, reverendissime, ni konca jeze in jada. Človek bi besnel od togote, da bi se mu razlil želje! Tu je spet neko deklo...«

»Čul sem sam!« je segel vmes gospod Henrik mignil valpu k sebi v dolbino k oknu in mu v gladki latinščini dejal: »Zdi se mi, da ste preosorni z ljudmi, gospod valpet! Le poglejte ubogo stvarco, do slednje kaptije je izginila z le kri in treso se po vsem telesu.«

Rdeči obraz gospoda Schluttemanna se je napol kakor razjarjenega petelina greben. »Pomislite, prosim, v vasi mladosti, reverendissime,« je dejal v latinščini, ki je zvenela tako sumljivo, da je gospod Henrik le s težavo zadržal nasmehe, spomnilte, prosim, da moram ljudem kazati korobač. Drugače si izgubim in goljufajo te spredaj in zadaj!«

DRUŽABNIKA

Išče dobro idejo in upeljano podčrte z gradbenim materialom in parketi. Potrebni kapital od 30.000 Din naprej, en del lahko tudi v hranil. vlogah. Participacija na dobičku. — Poudarje na uporabo »Slovenec« pod značko »Eksistenc« št. 1234.

RADIO NARODU!

MI GREMO ŠE EN KORAK DALJE
NA POT K POPULARIZIRANJU RADIA

VSAKDO NAJ POSLUŠA RADIO

Naš Jadran-prejemnik stavimo po **Din 85.-** mesečno na razpolago

PRIJAVE PRI NAŠIH POOBlašČENIH TRGOVCIH

NAJVEČJA RADIOINDUSTRIJA EVROPE

PHILIPS RADIO

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.-; ženski tovarski oglaš Din 2.- Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.-. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska 3 mm visoka petitna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar«
vsak večer koncert. (r)

Službodobe

Dekle
zdravo, pošteno, vlijudno, vajeno kuhe in dobrega obveščanja z otroci, ubogljivo in natančno pri delu, nepokvarjeno hčerko kmetijskih staršev — sprejem. — Pismene ponudbe pod »Jaz sem takšna« št. 1178 poslati na upravo »Slovenca«. (b)

Vajenci

Vajenca
za čevljarstvo, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejme Ivan Avbelj, Zg. Kašelj 74, D. M. v Polju. (v)

Denar

Vloga ca. 8000 Din
Ljubljanske kreditne banke prodam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »L. K. B.« št. 1285. (d)

Najkulantnejša posojila

dažemo na vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo držav. bone. Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz province promptno izvršujemo. Pučka štedionja, Zagreb, Meduličeva br. 31. Telefon 90-03. — Naš zastopnik za dravsko banovino je Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ulica 12, na katerega se je obrniti.

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje
če močje v centru — isčem Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vesten plačnik«. (c)

ODDAJO:

Sobo in kuhinjo
tako oddamo. Sv. Križ št. 71. (č)

Pisarniške sobe

v strogem centru mesta oddamo v najem. Pojasnila: Gajeva 5, soba št. 128-L. (s)

Za »Jugoslovanstvo« tiskarno v Ljubljani: Karel Čel.

Kupimo

Drobilec

dobro ohranjen — se kupi. Ponudbe na upravo »Sl.« Maribor pod »Drobilec« št. 1344. (k)

Vsakovrstno

zlato kupimo po najvišjih cenah
ČERNE, tiskar Ljubljana
Wolfova ulica št. 3. (č)

Prodamo

Več tisoč kg sena
in otave prodamo po nizki ceni. Golob & Ko., tovarna kem. izd., Vič. (l)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog Ljubljana — Zidovska ul. in Star. trg

Furnir

16.200 čevljev, črešnja, hruska, oreh, brest, javor — napredaj. Lesna industrija Martinec, Skofljica. (l)

Cvetlični med

garantirano čist, kante 10 kg 155 Din, 30 kg 395 D. Ia. orehova jedra 5 kg 130 Din — razpošilja franco postaja naročnik — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Stoječe ogledalo

za šivilje, elektrizir aparat za otroke, ogledalo 2x60, velike omare za pisarno — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1336. (l)

Šivalni stroj

za pogrezni, z okroglim čolničkom, se poceni prod. Dvorakova ulica št. 3, I. nadst. levo. (l)

Obrt

Žične postelne vloge

in zložljive železne postelje izdelane naenake ter sprejema iste v po-pravilo Pavel Strgulac Gospodarska cesta 13 Kolizej Ljubljana (t)

Telefon 2059

Premog
suha drva
Pogodben, Bohoričeva ulica 8

Pšenično moko

najboljši mlinov
nudi najceneje veletrgovinske cene in mlinskih izdelkov
A. VOLK LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

**Vedno
prihajajoče
novosti!**

**A. & E. SKABERNĚ
LJUBLJANA**

**Do prekupa jemljemo
v račun zopet hranilne
knjižice (tudi prepise)
prvovrstnih tukašnih
denarnih zavodov**

Pošljite naročnino!

Razglas

Komanda 4. planinskega bataljona razpisuje
**prvo ustmeno javno licitacijo
za prodajo okrog 1600 kg
govejih kosti**

Licitacija se bo vršila na dan 17. februarja t. l. ob 11 v pisarni bataljona v kasarni Vojvode Mišiča v Ljubljani.

Pogoji so na vpogled vsak delavnik od 8—12 in od 16.30—18.
Na dan licitacije se ima položiti do 10. ure pri komandantu bataljona kavčija v znesku 50 Din.

Iz pisarne 1. planinskega pehotnega polka, br. 971, v Skofji Loki, dne 26. januarja 1934.

Potrži globoke žalosti naznanjamo pre-tužno vest, da je naša ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra in svakinja

Genussi Jedert

dne 7. februarja ob pol 5 zjutraj, v 71. letu starosti, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb bo v četrtek 8. februarja ob pol 4 iz hiše žalosti Moste 92 v Štepanjo vas.

Moste, 7. februarja 1934.

ZALUJOČI OSTALI.

*Inserati
v Slovencu
imajo največji uspeh.*

Inventurna prodaja

zimskega blaga napol zastoni.
Priložnostni nakup
v Trpinovem bazarju
Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Brez posebnega obvestila.

Moja ljubljena soproga oziroma dobra in skrbna mati, gospa

Marija Mavrič

roj. Posch

soproga uradnika

je danes, dne 7. februarja ob 8 zjutraj v Gospodu zaspala.
Pogreb blage pokojnice se bo vršil v petek, dne 9. februarja ob 15 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto ob 7 v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 7. februarja 1934.

IVAN MAVRIČ, soprog; ANICA, hčerka — vsi ostali sorodniki

Udani v Boga vsemogočnega in vsevednega naznanjamo žalostno vest, da nas je naš ljubljani soprog, očka, brat, svak in stric, gospod

Venceslav Hlebcé

ravnatelj Sitarske zadruge v Stražišču

po kratki, mučni bolezni, previden s kruhom večnega življenja, danes ob 20, v 50. letu starosti, za vedno zapustil.

Pogreb našega nad vse ljubljene, nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo ob 16 iz hiše žalosti na župno pokopališče v Smartnem pri Kranju.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

Stražišče, dne 5. februarja 1934.

Marija, soproga.

Milka, Joško, Franci, Tonči, Anica, Angelca, otroci.

Potrtega srca javljamo, da je naš iskreno ljubljani brat oziroma svak

VEKOSLAV BENKOVIČ

farmacevt in slovenski literat

dne 7. februarja zjutraj po kratki in težki bolezni, v 67. letu svoje starosti, v Kamniku v Gospodu umrl.

Pogreb se bo vršil dne 8. februarja ob pol štirih popoldne v Kamniku od hiše Novi trg 12 na pokopališče na Žalah.

Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V Kamniku, dne 7. februarja 1934.

Rodbine bratov

Valentina, Franje, Ive in Karla
ter svaka Josipa Senice.